Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis (First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Nedėldienių

LAISVĖ

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retežius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 271 Telephone, Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Pirmad., Lapkričio (Nov.) 16, 1931 Pavienio Numerio Kaina 4c Metai XXI, Dienraščio XIII

Nuplakė Septynis Bedarbius

KRISLAI

Priešų Viena Kalba. Tai kur Numaršavo. Kruvina Reakcija.

Rašo *Komunistas*

Vargiai kas tikėjosi keli mėnesiai tam atgal, kad taip greitai ir tokia karšta dvasinė ir organizacinė vienybė išsivystis tarpe oportunistų, fašistų, ir socialfašistų, grikštininkų, hillmaninių biurokratų ir kitų darbo žmonių priešų. Šiandien ta vienybė, tas kietas susijungimas jau atsiektas. Skaitai žmogus pastaruoju laiku "Keleivį", "Vienybę", "Darbą", ar "Naujienas" ir manai, skaitąs oportunistų organus. Visi jie giria Pruseiką, Butkų ir kompaniją. Visi jie pranašauja galą mūsų komunistiniam judėjimui.

Grigaičio "Naujienos" (lapk. 10 d.) plačiai ir prielankiai paduoda Bacevičiaus ir Pruseikos skundus, išlietus prieš komunistus Chicagos oportunistų bankiete. Ir paskui garsiai nusidžiaugia: komunistams *"grumoja gana tamsi ateitis."* Girdi, Andruliui ir Bimbai, "kogero, dar gali tekti važiuoti į tabako plantacijas vabzdžių organizuoti." Nes, esą, visas svietas eina su Pruseika, Bacevičium ir Butkum.

Well, dalykas štai kame: Andrulis ir Bimba nebijo fizinio darbo. Jie atėjo iš plieno fabrikų ir kasyklų. Jie žino, ką reiškia dirbtuvės proletaro darbas ir gyvenimas. Jeigu reikalas bus, žinoma, jie nebijos eiti atgal prie to darbo, ar tai būtų fabrike, ar ant plantacijos. Delei to, kad apsaugoti savo kudašių bei darbą redakcijoj ar raštinėj, Andrulis, Bimba ir visi mūsų komunistinio judėjimo vadovaujami draugai neišduos darbininkų, neparduos jų buržuazijai. Tegul to nepamiršta Grigaitis ir Pruseika.

Kas kita su tais paukščiais. Grigaitis išdavė ir pardavė darbininkus anais metais laike imperialistinio karo ir baisios reakcijos. Susisuko jis sau lizdą "Naujienų" pastogėj ir dabar purvu spjaudo ant proletariato. Ateina naujas baisus karas ir dideli klasių kovos mūšiai, kruvina reakcija visur kelia galvą ir štai Grigaičio anų senų metų bičiulis Pruseika eina savo pranokėjo keliais. Jis saugo savo kudašių, jis išduoda darbininkus ir suka sau lizdą, iš kurio galėtų kovoti prieš Komunistų Partiją. Ot kaip yra. Abudu ponų vaikai. Abudu nematę dirbtuvės bei kasyklos. Abudu bijo plantacijos (darbo), kaip tas kunigų velnias kryžiaus.

Chicagos bankiete Leonas Pruseika pasakė: *"Kas mums nigeriai, jei delto atskiriama biznieriai."* Oportunisto šmoto pasakyta visa gerkle. O pyko jie ant mūsų, kuomet mes jiems primetėme baltąjį šovinizmą. Milionus sunkaus darbo proletarų juodveidžių ir rasinio—klasinio solidarumo principą, už kurį jau tūkstančiai geriausių darbininkų kovotojų padėjo galvas, Pruseika išmainė ant dolerio, kurį jis išmilžia iš vieno kito biznieriaus!

Leonui beliko vienas kelias: Tuojaus pradėt organizuot lietuvišką ku kluksų klaną.

Kanadoj siaučia kruvina reakcija. Kanados Komunistų Partijos aštuoni vadai pasmerkti kalėjiman. Valdžios nutarta pulti ir konfiskuoti visą Partijos turtą ir įstaigas. Komunistų Partija paversta į nelegalę organizaciją.

Bet ar tas sulaikys komunizmo augimą Kanadoj? Ne, nesulaikys. Jau tas faktas, kad šitokių kruvinų priemonių valdžia griebiasi prieš komunistus, parodo, kaip galingas ir pavojingas susidaro komunizmas Kanados kapitalistams. Mūsų Kanados draugai mokės persiorganizuoti į slaptą organizaciją ir nė valandėlei nenuleis rankonosios vėliavos.

Nepatvirtinta Žinia Apie Mandžūriją

"Laisvėje" buvo pranešta, kad Mandžurijoj leidžiama gandai, jog komunistų armija pribuvus iš Sibiro ir sumušus japonus ties Nonni upe. Taip pat tuose ganduose buvo sakoma, kad Sovietų Sąjunga tą komunistų armiją prirengė ir atsiuntė. Mes sakėme, jog veikiausia bus provokatoriški gandai. Taip ir bus. Tie gandai, kaip pasirodo, buvo kilę tarpe rusų baltagvardiečių, kad sukurstyt imperialistus prieš Sovietų Sąjungą.

18,000 Mainierių Rengias į Streiką Kentucky Valstijoj

HARLAN, Ky.—Nacionalė Mainierių Unija sistemačiai verbuoja mainierius į savo eiles ir ruošia juos prie streiko. Jau trijose dešimtyse kasyklų suorganizuoti unijos lokalai. Laikoma slapti mitingai ir eina balsavimas delei streiko. Neužilgo apie 18,000 mainierių gali paskelbti streiką prieš terorą ir bado sistemą.

Skelbia, kad Japonija ir Amerika Jau Susiuostė

LONDON.—Čionai pranešama, kad Amerikos valdžia ir Japonijos valdžia priėjo prie konmpromiso delei išrišimo Mandžurijos klausimo. Griežtoj slaptybėj laikoma derybos, kurios buvo vedamos tarpe Amerikos ir Japonijos agentų. Taip pat "kompromisas" tebėra slepiamas. Anglija tai "formulai" pritarianti. Ji būsianti perduota Francijai delei apsvarstymo. Tuo tarpu Japonijos armijos vadas Mandžurijoj pareiškė, kad Japonija nė nesapnuoja apie ištraukimą savo armijos iš Chinijos.

Banditai Padarė Užpuolimą ir Pasiėmė $81,000

RAHWAY, N. J.—Stebėtinas čia buvo užpuolimas ant Citizens National banko lapkričio 13 d. Penki banditai pasigriebė $81,000 ir paspruko. Laike užpuolimo, vienas plėšikas pasiliko mašinoj, kitas už banko durų laukė, o trys įėjo į vidų ir tarnus sustatė prie sienos, o kasieriui įsakė pinigus atiduoti.

SUIMTAS BALTAGVARDIEČIŲ AGENTAS IR SUSEKTAS SUOKALBIS PRIEŠ S.S.R.S.

Maskva.— Sovietų spauda gavo pranešimą iš Peiping, Chinijos, kad Harbine tapo areštuotas tulas Ushakov, rusų baltagvardiečių vadas ir agentas. Pas jį rasti svarbūs dokumentai, kurie parodo, kad Japonija ruošia prieš Sovietų Sąjungą kruvinus provokatoriškus žingsnius. Tame jai padeda rusai baltagvardiečiai.

Pas Ushakovą rastas laiškas, rašytas japonų militarinės misijos savo valdžios agentui Mandžurijoje. Japonai panaudoja "Amuro Kazokų" (baltagvardiečių) grupę savo tikslams. Tos grupės agentai tapo pasiųsti į įvairias strateginkas vietas, kurių tikslas susisiekti su visokiais banditais, paskelbti juos Sovietų Sąjungos žmonėmis ir išprovokuoti užpuolimą ant chinų ir japonų. Paskui Japonija ir viso pasaulio imperialistai puls "gintis nuo Sovietų Sąjungos." Tai toks prakeiktas skymas sudarytas Mandžurijoje. Iškėlus aikštėn tą suokalbį, tie japonų planai turės subyrėti. Bet tie nuolatos skelbiami japonų militaristų gandai, kad Sovietų Sąjunga remianti generolą Ma, kad iš Sovietų Sibiro "komunistų armija" užpuolė japonus ir taip toliau, parodo, kad Japonija stengsis sukurti gaisrą prieš darbininkų tėvynę, nors čia ir kažin kas.

KANADOS KOMUNISTŲ PARTIJOS VADAI NUTEISTI ILGIEMS METAMS KALĖJIMAN

TORONTO, Kanada. — Kruvinasis teismas pasmerkė Kanados Komunistų Partijos vadus kalėjiman ant penkių metų. Nuteisti tik už priklausymą prie Komunistų Partijos ir pati partija paverčiama nelegale organizacija. Teisėjas, uždėdamas bausmę ant draugų, pareiškė, kad teisiami buvo ne jie individualiai, bet visa Komunistų Partija.

Išgirdus nuosprendį, kalinių vardu draugas Buck pareiškė, kad komunistai kovoja ir kovos už darbininkų reikalus nepaisant šitos bjaurios bausmės, kad Kanados Komunistų Partija nesunaikinama.

Dabar valdžia grumoja konfiskavimu visų partijos įstaigų, uždarymu jos laikraščių. Ruošiama raidai ant viso komunistinio judėjimo. Kruvinoji reakcija Kanadoj siaučia. Mūsų partija, apie kurią nedaug tebuvo girdėtis spaudoje, pasirodė taip tvirta ir pavojinga valdančiajai klasei, jog valdžia priversta buvo griebtis tokių bjaurių priemonių prieš ją. Apsirinka valdžia, jeigu ji mano sunaikinti Komunistų Partiją, pavarydami ją į pogrindinį gyvenimą.

ISPANIJOS VALDŽIA ĮSAKĖ VISIEMS SUGRĄŽINTI GINKLUS

Madrid.— Ispanijos seimas nutarė, kad bėgyje penkių dienų visi atiduotų valdžiai ginklus. Tas daroma neva prieš klerikalus, bet ginklai atimami taip pat iš darbininkų.

FRANCIJOJ AUGA BEDARBĖ

Paryžius. —Valdžios raportas parodo, kad bėgyje vienos paskutinės savaitės užsiregistraviusių bedarbių skaičius pasididino ant 7,000. Francijoj šiandien priskaitoma iki vieno miliono bedarbių.

IR NACIONALĖS GVARDIJOS NARIUS SMAUGIA BEDARBĖ

New York.— Pasirodo, kad Nacionalės Gvardijos apie 40 nuoš. narių vaikštinėja be darbo. Eks-Kareivių Darbininkų Lyga šaukia tuos bedarbius organizuotis ir kovoti prieš alkį.

L.D.S. Organas "Tiesa"

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo organo "Tiesos" 17-tas numeris jau išėjo iš spaudos ir siuntinėjamas nariams. Laikraštis kupinas gerų darbininkiškų raštų ir informacijų apie naują Susivienijimą.

Visom Mūsų Darbininkiškom Organizacijom

Ką tik išėjo iš spaudos anglų kalba brošiuraitė, "Secret Hoover- Laval War Pacts." Ši knygutė parsiduoda po vieną centą. Tad kiekvienas darbininkas gali nusipirkti, ne tik sau, bet ir kaimynui bedarbiui. Ši knygutė aiškina apie imperialistų slaptą suokalbį, slaptą ruošimąsi į naują imperialistinį karą. Brošiura labai svarbi. Tad mūsų organizacijos pasistengkite bent po kelius šimtus kopijų, ar tūkstančius išplatinti.

Užsakymus ir kartu pinigus siųskite tuojaus. Už dolerį gausite šimtą knygučių. Galima gauti šiose vietose. 8 N. 19th St. Philadelphia, Pa., arba **Workers Book Shop, 50 E. 13th St. New York, N. Y.**

M. Ž.

SOVIETŲ DARBININKAI PADARĖ REKORDĄ

MASKVA. — Maskvos fabrike "Spalių Revoliucija," kuriame dirbama traukiniams inžinai, padarė milžinišką, naujausios mados inžiną į 70 dienų. Amerikoj tokio inžino padarymas ima 5 mėnesius.

Buržuazinė Labdarybė Nunuodijo Bedarbio Vaiką

DETROIT, Mich. —Aštuonių metų sūnus Jim Buchalis tapo nunuodytas kenuotu maistu. O likusieji šeši vaikai irgi serga—gal dar ne vienas mirs. Visa šeimyna iau senai badauja. Iki šiol buržuazinė labdarybė neva šelpė badaujančius vaikus, bet šelpė taip, kad vieną jau nunuodijo, o kitus apnuodijo. Pagaliaus ir tą "pašalpą" —tabdė. Dar kiti šeši vaikai galės mirti badu!

Pardavikas Gandhi Prakišo

LONDON.— Pardaviko Gandhi misija neišdegė. Derybos su Anglijos valdžia eina prie pakrikimo be jokių rezultatų. Anglija reikalauja visiško pasidavimo, o Gandhi bijo Indijos liaudies, kad prieš jį nesukiltų, jeigu jis ją visai atvirai parduos Anglijos imperialistams.

GINKLUOTI CHULIGANAI IŠSIVEŽĖ UŽ MIESTO PONTIAC BEDARBIUS IR BJAURIAI NUPLAKĖ

Valdžia ir Bosai Griebiasi Kruvino Teroro prieš Bedarbius; Turime Organizuotis ir Gintis; Stokite į Bedarbių Tarybas; Kovoti prieš Alkį

Desperacijon įpuolė valdžia, policija ir bosai delei bedarbių bruzdėjimo prieš alkį. Rengimas alkanųjų maršavimo į Washingtoną valdančiajai klasei neduoda ramybės. Griebiasi dar negirdėto teroro, idant įvaryti baimę į badaujančius bedarbius, idant atitraukti juos nuo kovos prieš alkio mirtį.

Štai pranešama iš Pontiac, Michigan, kad ten pereitą savaitę ginkluoti ir maskuoti valdžios, bosų ir policijos chuliganai pasigriebė iš namų septynius bedarbius, išsivežė už miesto ir nuplakė iki be sąmonės.

United Press žinių agentura deda tokį pranešimą:

"Clarence Sherman, 35 metų amžiaus, bedarbis, pasakoja, kad jį užpuolė jo namuose šeši vyrai, pasigrobė ir nusivežė į State parką. Jam uždėjo maišą ant galvos ir nagaika nuplakė. Sako Sherman: "Aš girdėjau, kaip ten pat parke buvo plakami kiti vyrai, bet negalėjau jų matyti ir negalėjau pažinti jų balsų. Razbaininkai nuavė nuo manęs čeverykus ir paleido. Keturias mylias turėjau eiti basas, kol pasiekiau namus!

"Leo Fortin, 23 metų, antra auka, buvo rastas apglūšytas nuo sumušimo ant Dixie Highway kelio. Jis sako, kad jį trys ar keturi vyrai pasigriebė ir nusivežė ten, kur jis buvo rastas. Jis sako: "Man užrišo akis ir paskui mušė. Aš girdėjau, kaip kiti žmonės gvoltu rėkė patamsyje. Jie mane nuplakė už tai, kad aš lankiau bedarbių susirinkimus.

"Kiti nuplakti panašiose sąlygose yra: Mike Stykoff, 38 m., Walter Harding, 33 m.; Vensel Muha, 32 m.; ir David Holder, 35 metų.

"Kita grupė naktinių razbaininkų buvo atvykę į komunisto Bradley namus, bet kadangi jis tuo kartu buvo išėjęs į bedarbių susirinkimą, tai jo namie neradodo ir todel išliko nenuplaktas."

Šitas prakeiktas teroras prieš bedarbius tik daugiau uždegs bedarbių judėjimą prieš alkį. Bedarbiai nesnaus. Jie pradės apsirūpinti apsauga prieš žmogžudžius. Jie suorganizuos savo spėkas apsigynimui.

Kentucky Valdžia Tyčiojas iš Mainierių

Lexington, Ky.— New Yorko rašytojų grupės tyrinėjimas baisios padėties tarpe Kentucky mainierių ir valdžios teroro prieš juos negali praeiti veltui. Plati visuomenė išgirdo apie tai. Tai valstijos gubernatorus Sampson nuplauti anglies savininkus ir Harlano pavieto razbaininkiškus valdininkus. Jis paskyrė savo agentą, kuris ištirtų padėtį ir jam raportuotų. Bet paskyrė ne ką kitą, kaip poną Harry Bullocką, kuris pats yra savininkas kelių kasyklų. Štai bjauriai Kentucky gubernatorius tyčiojasi iš badaujančių mainierių.

Išėjo į Streiką Virš Penki Šimtai Audėjų

Woonsocket, R. I.—Sustreikavo penki šimtai audėjų Cherry Brook ir Jarrett dirbtuvių. Tuojaus darbininkai užmezgė ryšius su Nacionale Audėjų Darbininkų Unija. Streikas paskelbtas prieš nukapojimą algų ant 30 nuoš.

Tik 6 Balsais Pralaimėjo Komunistų Kandidatas

Detroit, Mich.—Miestelyje Melvindale komunistų kandidatas buvo draugas James ir pralaimėjo rinkimus tiktais šešiais balsais. Išrinktas buržujus gavo 166 balsus, o d. James 160.

PARAKO DIRBTUVĖJ EKSPLOZIJA UŽMUŠĖ DU DARBININKU

Pompton Lakes, N. Y.— Čionai parako dirbtuvėj įvyko eksplozija, kurioj žuvo darbininkai — Harry Chadwick, 48 metų amžiaus ir Edward Dougherty, 33 metų.

(Daugiau Pasaulinių Žinių 5-tam Puslapyj)

LAISVĖ, LITHUANIAN DAILY

Published by LAISVĖ, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.00	United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Brooklyn, N. Y., six months	$4.00
Foreign countries, per year	$8.00	Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$6.00	Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

LAWRENCE AUDĖJAI, ORGANIZUOKITĖS KOVAI!

Lawrence audėjų streikas prasidėjo 5 d. spalių ir apėmė iki 30,000 darbininkų. Jis buvo paskelbtas prieš 10 nuoš. algų kapojimą ir už žmoniškesnes darbo sąlygas. Pardavingi vadai iš Amerikos Darbo Federacijos unijos United Textile Workers ir American Union 11 d. lapkričio pardavė darbininkus išnaudotojams.

Streikas užsižiebė su visa energija. Į sustreikavusių darbininkų priekį atsistojo revoliucinė Nacionalė Audėjų Darbininkų Unija, kuri pereitą vasario mėnesį 11,000 Lawrence audėjų atvedė prie laimėjimo.

Šis streikas buvo ne tiktai prieš 10 nuoš. algų kapojimą Lawrence, bet taip pat buvo ir kaipo darbininkų pasipriešinimas visoje Naujoje Anglijoje algų kapojimui ir darbo sąlygų bloginimui. Darbininkai ir darbininkės stovėjo tvirtai kovos lauke.

Išnaudotojai streiko sulaužymui pasišaukė talkon savo valdžią, kunigus, MacDonald, Milanisi, Fowler, spaudą ir pardavikus iš senųjų unijų. Tą dieną, kada pardavikai atvyko į Lawrence, valdžia areštavo streikierių vadus dd. E. Berkman ir W. T. Murdock, du veikėjus Nacionalės Audėjų Darbininkų Unijos, kurie pagelbėjo vasario mėnesį streiką laimėti. Lawrence miesto valdžia pastojo kelią svetainių gavimui del N. A. D. U. ir atidavė pilnam naudojimui pardavikų miesto sodną "Common." O tuom kartu puolė ir areštavo vieną po kitam vadus Nacionalės Audėjų Darb. Unijos ir Eilinių Darbininkų Bendro Fronto Komiteto. Policija mušė ir arklių kojomis trypė kovingas pikietų eiles.

Kada jau streikas pradėjo persinešti iš Lawrence į kitus miestus, į Maynard, Webster, Woonsocket ir kitur, tai kapitalistinė valdžia ir darbdavių lekajai iš United Textile dar labiau pagreitino streiko sulaužymą ir jiems pavyko didžiumą darbininkų suvaryti atgal į American Woolen Co. ir Arlington dirbtuves.

Nacionalė Audėjų Darbininkų Unija vadovavo kovoms. Ji kvietė darbininkus laikytis kovos lauke ir nepasiduoti provokacijoms. Bet sujungtosios spėkos kapitalistinės spaudos, valdžios, bažnyčios, socialfašistų ir pardavikų iš Amerikos Darbo Federacijos pajėgė streiką sulaužyti.

Didelė dalis darbininkų nuėjo į dirbtuves. Nacionalė Aud. Darb. Unija ir Eilinis Darbininkų Bendras Streiko Komitetas šaukia darbininkus organizuotai grįžt atgal į darbą.

Nacionalė Aud. Darb. Unija pabrėžia, kad viena iš didžiausių streiko silpnybių buvo, tai darbininkų neorganizuotumas, kas davė progą priešams įsigauti ir sugriauti streikierių kovingas eiles.

Darbdaviai jau planuoja persekiojimo žygius. Jie darys pasirinkimus ir bandys nepriimti prie darbo streiko metu kovingai užsilaikiusių darbininkų. Nacionalė Audėjų Darbininkų Unija šaukia visus darbininkus stovėti solidariai. Darbininkai, jau sugrįžę į darbą, privalo kovoti už priėmimą tų, kurie dar yra už fabrikų vartų. Darbininkai, kur visi tebėra streiko lauke, privalo sugrįžti kaipo organizuotas kūnas.

Jeigu darbininkai laikysis vieningai ir tvirtai, tai pardavystės iš United Textile Workers ir American Union Inc. bus netokios skaudžios. Šis streiko pardavimas turi būt paverstas į organizuotą darbininkų pasitraukimą, kad sugrįžus į dirbtuves dar tvirčiau susiorganizuoti į revoliucinę uniją, sudrūtinti savo spėkas ir su geresniu prisirengimu vėl stoti į kovas už geresnes darbo sąlygas ir už atgavimą 10 nuošimčių algos, kurią išnaudotojai nukapojo.

Kartu darbininkai privalo kovoti už paliuosavimą jų streiko areštuotų vadų, Berkman, Murdock, Donigian ir kitų. Jie taipgi turi kovoti ir už bedarbių apdraudą, už veltui teikimą maisto ir drabužių bedarbių kūdikiams, kurie lanko mokyklas, elektros šviesos ir šilumos del bedarbių šeimynų. Tas viskas turi būti suteikta iš valdžios ir turčių iplaukų.

FAŠISTAI SMAUGIA POLITINIUS KALINIUS

Seniau politiniai kaliniai ir Lietuvoj naudojosi šiokiomis tokiomis "privilegijomis". Dabar fašistų valdžia, kaip ir bjauriausiais caro reakcijos laikais, stengiasi ne tik sulyginti juos su kriminalistais, bet dar blogesnėsna salygosna juos pastatyt. Ji stengiasi sudaryt politiniams tokį katorgos režimą, kuris iščiulptų iš jų visus syvus, padarytų fiziniais invalidais, arbą visiškai į kapus nuvarytų. Tuo tikslu deda politiniams kaliniams įvairias bausmes, mažina ir kartais visai atima pasivaikščiojimus, uždraudžia iš miesto gaut maisto, atima teisę pasimatyt su artimaisiais, bjauriai tyčiojasi iš kalinių, nuolat gruda į karcerį—net ištisam mėnesiui, o kartais net ir 3—5 mėnesiams. Panašių karcerių nebuvo nė bjauriausiais caro laikais. Politinius kalinius sodina į judošių kameras, atima nuo politinių knygas, popierą, teisę rašyt laiškus ir tt. Toks žvėriškas fašistų valdžios apsiėjimas su politiniais turi iššaukt kuo plačiausią protestą tarp visų darbininkų, vargingųjų valstiečių ir padorios darbo inteligentijos. Visi į kovą prieš politinių kalinių kankinimus! Į kovą už kovotojų del darbininkų ir darbo valstiečių reikalų paliuosavimą iš kalėjimų!

—Lietuvos fašistų budeliai, ištroškę komunistų kraujo, provokaciniu būdu sudarė d. Kasperaičiui bylą už provokatoriaus užmušimą; fašistų karo teismas pasmerkė jį miriop ir dabar jau kelintas mėnuo kankina belaukiant sprendimo įvykdinimo. Tai yra sadistų tyčiojimasis iš komunistų.

"Priekalas"

Paremkim Lietuvos Revoliucinį Veikimą!

Pastaruoju laiku mūsų priešfašistinis veikimas labai apleistas. Priešfašistinio Susivienijimo centras ir lokaliniai komitetai labai mažai veikia. Komitetai nelaiko savo susirinkimų, o mažesnėse kolonijose net ir patys komitetai pajrę. Netik mažesnėse kolonijose tokia padėtis, bet ir mūsų didžiosios kolonijos, kur pirmiau buvo labai smarkiai darbuojamasi ir sukelta Lietuvos draugam gana gausios finansinės paramos—ir ten dabartiniu laiku veik nieko neveikiama. Nuo pat mūsų Priešfašistinio Susivienijimo susitvėrimo mūsų organizacija gana smarkiai veikė, ir reikia pasakyti, kad atliko daug naudingo darbo, kas liečia priešfašistinę kovą. Netik kad suteikė gausios finansinės paramos Lietuvos revoliuciniam darbininkam, jųjų kovai prieš Smetonos fašistinius galvarie zus, bet taip pat ir čionai, Jungtinėse Valstijose, daug priešfašistinės agitacijos ir propagandos paskleidė tarpe lietuvių darbininkų. Vienok, laikui bėgant, mūsų priešfašistinis veikimas pradėjo atslugti ir, laipsniškai, vis ėjo mažyn, iki daėjo to, kad veik suvis nieko neveikiama. Delko tokia permaina įvyko mūsų priešfašistiniame veikime? Ar mes neįvertiname svarbos priešfašistinio veikimo? Ar del mūsų pačių apsileidimo? Ar kitos kokios priežastys tam darbui pakenkė?

Į tai galėsime duoti teisingesnį atsakymą, jeigu mes peržvelgsime fašistinio v i e š patavimo laikotarpį, tarp 1926 m. iki šių dienų Lietuvoj ir su juomi rišančiasias kovas čionai Suvienytose Valstijose tarpe lietuvių darbininkų. Nuo pat fašistinio perversmo Lietuvoj ir užkorimo fašistinės diktatūros ant darbo liaudies, mes Amerikos revoliuciniai darbininkai ir mums simpatizuojanti sutvėrėme P r iešfašistinį Susivienijimą, kad kuo greičiausia s u t e i k t i Lietuvos kovojantiems darbininkams moralės ir finansinės paramos ir kad vesti kovą prieš tuomet pradėjusį kelti galvą fašistinį elementą čionai Jungtinėse Valstijose. Mes manėme, kad jeigu mes suteiksime greitos paramos Lietuvos darbininkam, tai jie galės sekmingiaus kovoti prieš Smetonos siaučiantį fašistinį terorą, o gal ir nuversti pačią fašistinę diktatūrą, kol dar nebuvo tiek daug įsigalėjus.

Bet mūsų norai neišsipildė. Nors Lietuvos darbininkai ir mažažemiai ukininkai gana energingai kovojo, vienok Smetonos fašistinės diktatūros negalėjo nuversti, o negalėjo nuversti todel, kad pati Lietuvos Komunistų Partija nebuvo gana tvirta, negalėjo greit sumobilizuoti dirbančiąsias mases kovai prieš fašizmą ir tokiu būdu fašizmas įsigalėjo ir užsilaikė iki šių dienų. Tas nepasisekimas nuversti fašistinės diktatūros Lietuvoj nupuldė ūpą amerikiečiuose darbininkuose ir jie pradėjo vis mažiaus ir mažiaus veikti, nes manė, kad vistiek Smetonos kruvinojo ir jo fašistinės diktatūros nebus galima nuversti.

Kas Reikalinga Dabar Daryti

Lietuvoj fašistinis teroras tęsiamas su dar didesniu inirtimu. Desėtkai narsiausių kovotojų areštuojama ir nuteisiama ilgiems metams kalėjiman. Visos darbininkų revoliucinės organizacijos baisiausia persekiojama, jųjų nariai areštuojami ir kankinami kalėjimuose. Komunistų Partitija ir visa jos spauda suvaryta pogrindin. Visas revoliucinis darbas, kurį K. P. varo, turi būti atliktas slaptai. Vienok Lietuvos K. P. rankų nenuleidžia, jinai varo darbą dar su didesniu įtempimu, negu pirmiaus. Šiandien L. K. P. daug tvirtesnė, negu kuomet nors praeityj. Vietoj suareštuotų jos vadovaujamų draugų, gaunama naujų narių. Šiandien L.K.P. daug greičiau atsiliepia į kiekvieną iškilusį klausimą, turi daug daugiau dirbančiųjų masių sumobilizavus apie save.

Tokiose sąlygose, kur visas revoliucinis darbas reikia vesti slaptai, veikimas yra labai sunkus ir reikalauja daugiau iškaščių. O Lietuvos darbininkai vargu beužsidirba tik ant mizerno pragyvenimo, todel negalima nei tikėtis, kad jie galėtų daug pagelbėti pinigiškai.

Mes Jungtinių Valstijų lietuviai darbininkai ir mūsų darbininkiškos organizacijos, neturime užmiršti Lietuvos varguolių, kuriuos smaugia kruvinoji fašistų diktatūra. Mūsų pareiga visais galimais būdais pagelbėti Lietuvos darbininkams ir valstiečiams pasiliuosuoti iš po kruvinosios fašizmo priespaudos. Kadangi kova prieš fašizmą dabartiniu laiku yra kova tiesioginai prieš valdančiąją klasę, ir tai kovai visur vadovauja Komunistų Partija, tai mūsų priešfašistinių lokalinių komitetų uždaotis yra rėmimas Lietuvoj revoliucinio judėjimo, kuriam vadovauja Lietuvos Komunistų Partija.

Visi priešfašistiniai komitetai turi griebtis už darbo. Kur pakrikę, arba kur suvis tokių komitetų nebuvo, turi sušaukti mūsų organizacijų susirinkimus ir juos sutvėrti. Gruodžio mėn. sukanka penki metai, kai Smetona kruvinasis nužudė mūsų brangius draugus Giedrį, Greifenbergerį, Požėlą ir Čiornį. Minėdami penkmetines sukaktuves žuvusių Lietuvos Komunistų Partijos vadų, mes turime suruošti plačią kampaniją už rėmimą Lietuvos darbininkų kovos prieš fašizmą, visur rengti masinius susirinkimus, kelti klausimą visose organizacijose ir rinkti aukas.

Taigi visi prie darbo be jokio atidėliojimo.

Lai gyvuoja Lietuvos Komunistų Partija!

Lai gyvuoja kova prieš fašizmą!

J. Weiss.

Detroit, Mich., Platūs Planai Prisirengimui Prie Nacionalio Bedarbių Maršavimo ant Šalies Sostinės, Washingtono, Gruodžio 7 d.

Lapkričio 8 d., 2-rą val. po pietų, 632 Livingston St. buvo pirma Bedarbių Tarybos šaukiama konferencija prisirengimui prie nacionalio alkanų maršavimo į šalies sostinę, Washingtoną, kuris bus pasiektas gruodžio 7-tą dieną.

Ta konferencija nebuvo tokia skaitlinga, kaip turėjo būti, nes tiktai dalyvavo 83 delegatai nuo 49 įvairių org., unijų, lokalų ir Bedarbių Tarybų. Priežastis tame, kad labai greitai buvo sušaukta ta konferencija, tai daugumas org. nespėjo išrinkti delegatų; pavyzdžiui, kaip ir lietuviai, tiktai vienas delegatas dalyvavo toj konferencijoj, iš viso Detroito atstovaudamas A.L.D. L.D. 52-rą kuopą.

Tikslas to maršavimo į Washingtoną — sumobilizuoti mases bedarbių ir mažai dirbančius darbininkus į Bedarbių Tarybas ir įtraukti juos į kovas prieš skurdą ir badą; kad įteikti kongresui reikalavimą ,kad būtų įvesta šioj šalyj bedarbių apdrauda, ir kad suteiktų greitą šią žiemą pagelbą bedarbiams, kuriems jau badas žiūri į akis; ir kongresui bus įteikti šie ir kiti reikalavimai.

Toj konferencijoj tapo išdirbti visi planai prisirengimui prie maršavimo. Detroitas tapo padalintas į tris dalis; kiekvienoj dalyj tapo išrinktas komitetas iš 11 draugų. Tie komitetai turės šaukti konferencijas, masinius susirinkimus, turės rengt demonstracijas savo dalyj ir taipgi turės surengti po vieną kokią pramogą, kad padarius kiek centų lėšoms padengti.

Toliaus tai bus šaukiama viena bendra konferencija 22 d. lapkričio, 2-rą val. po pietų, 632 Livingston St.; ir reikalauja, kad visos organizacijos prisiųstų savo delegatus, nes toj konferencijoj bus renkami delegatai į Washingtoną.

Lapkričio 24 d. tai turės Tag Day (rinkliavų dieną) po visą platų Detroitą.

Lapkričio 25 d. bus viena bendra demonstracija, kaip 1 val. po pietų Grand Circus Parke, kur bus pateikti vietiniai reikalavimai iš miesto valdžios delei maršuotojų į Washingtoną, kaip tai nakvynės, maisto, drapanų.

Taipgi komitetas turi pagaminęs kuponų knygutes, kurios bus priduotos visoms organizacijoms; tai reikia stengtis kuo daugiausiai parduoti tų tikietų, kad padaryti keletą dolerių del maisto maršuotojams.

Tai mes matome, brangūs draugai ir draugės, kad planai yra sudaryti labai geri. Bet tai yra didelis darbas ant mūsų pečių; delto mes turime įtraukti visas mūsų organizacijas ir pavienius žmones į tą darbą; ir kad mes visi dirbsime, kaip vienas, petys į petį, tai visados turėsime pasekmes; o tai yra svarbus darbas ne vien tiem, kurie maršuos į Washingtoną, bet svarbus visiem bedarbiam ir darbininkam. Nes mums visiems ta bado šmėkla slenka arčiau kasdieną.

Delegatas.

AUGŠČIAUSIA PRIEGLAUDA LIETUVIŲ AMERIKOJE

Centro Komiteto Bertaininio Posėdžio Tarimai

A.P.L.A. Centro Komiteto bertaininis posėdis atsibuvo spalių 18 d. A.P.L.A. Centro raštinėj, 626 Woodward Ave., McKees Rocks, Pa. Posėdį atidarė pirm. F. Rodgers kaip 10 val. ryte. Dalyvavo visi Centro Komiteto nariai.

1. Peržiūrėta Centro knygos ir išmokėta pašalpos, pomirtinės ir kitos bilos. Knygos ir viskas kitkas surasta pilnoj tvarkoj (smulkmeninga atskaita pasiųsta organan "Laisvėn" patalpinti).

2. Skaityta praeito bertainio ir dviejų specialių posėdžių protokolai ir su mažais pataisymais priimta.

3. Visi Centro Komiteto nariai išdavė smulkmeningus raportus iš savo veikimo. Tie raportai svarstyta ir priimta. Pasirodo, kad jiems pavestas darbas atliekamas.

4. Konstitucijos pataisymų sutvarkymo komisija išdavė raportą, jogei konstitucijos pataisymai jau atspausdinti ir visoms kuopoms išsiuntinėti. Mūsų organo "Laisvės" spauda gerai padaryta.

5. Plačiai kalbėta finansiniais reikalais. Nutarta ištraukti iš First National Bank of New Kensington A.P.L.A. pinigus ir padėti ant čekių. Taipgi ištraukti pinigus iš First National Bank of McKees Rocks ir už tuos pinigus pirkti geros rūšies bonus bei duoti pirmus ant nuosavybių morgečius. Morgečių teduoti tiktai 25 nuošimčius visos nuosavybės vertės. Bonų žiūrėjimo reikalu paskirta komisija —Rodgers, Gasiūnas ir Miliauskas.

6. Skaitytas 47 kuopos laiškas prašantis $25.00 paskolos. Nutarta pranešti, jogei Centras negali skolinti, nes Centre nėra tam tikro fondo, iš kurio būtų galima paskolinti. O iš kitų fondų apdraudos departmentas neleidžia. Patarta draugams ant vietos pasiskolinti, o paskui, kuomet bus sukelta pinigų, atiduoti.

7. Skaitytas 47 kp. sekretoriaus pranešimas, kad 31 kuopos nariai atsikreipia į 47 kuopą ir nori jon pereiti. Maža 31 kuopelė negalinti pasilaikyti. Nutarta pranešti 47 kp. finansų sekretoriui, kad jis sušauktų 31 kuopos narių susirinkimą ir jei pasirodys, kad jie nori prisidėti prie 47 kuopos, tai tada padaryti pilnas suvienijimas, o čarteris ir kiti dalykai, nereikalingi 47 kuopai, atsiųsti Centrui.

8. Skaitytas 45 kuopos raštas išduoti veltui pomirtinės paliūdijimus tiems, kurie pavėlavo juos išsiimti. Nutarta veltui neduoti. Visi turime laikytis organizacijos patvarkymų.

9 Centro sekretorius davė smulkmeningą pranešimą iš prakalbų maršruto. Pasirodo, kad draugai kuopose mažai veikia, ypatingai valdybos mažai rūpinasi organizacijos reikalais. Važinėjant su prakalbų maršrutu turėta pasitarimų su draugais kolonijose, ypatingai su lietuviais farmeriais Michigan valstijoj. Hart ir Scottville apielinkės ūkininkų draugijos linkę dėtis prie nacionalės draugijos. Sekamuose susirinkimuose būsią pakelta klausimas prisidėjimo prie A.P.L.A. Taip pat ir Grand Rapids. Traukimui lokalinių draugijų prie A.P.L.A. reikia visur darbuotis.

10. Kalbėta vienybės klausimu su L.D.S. Skaityta L.D.S. sekretorės tuo klausimu laiškas. Pasirodo, kad reikia didesnio prisirengimo prie bendro abiejų organizacijų centrų komitetų posėdžio. Nutarta reikalui esant šaukti tuo klausimu specialis Centro Komiteto posėdis.

Pirmininkas Rodgers pagalios uždarė posėdį kaip 6:30 val. vakare.

Bedarbė Didėja—Kas Daryt?

Amerikoj jau turime virš vienuolika milionų bedarbių. Nuolatos bedarbė didėja. Padėtis darbininkų kas kart darosi blogesnė.

Daugelis darbininkų stato klausimą kas bus, bet nieko neveikia. Reikia visiems organizuotis ir kovoti už bedarbių apdraudą. Reikia gelbėt badaujančius.

Gruodžio 7 d. Washingtone bus nacionalė bedarbių demonstracija. Iš visų šios šalies kraštų badaujanti bedarbiai maršuos į Washingtoną reikalaut bedarbiams apdraudos.

A.P.L.A. Nariams Svarbu

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo du-syk mėnesinis laikraštis "Tiesa" duodama A.P.L.A. nariams už pusę kainos.

A.P.L.A. nariams kaina tokia: metams 50 centų, pusei metų 35c. Pigesnio laikraščio niekur negalima gauti.

"Tiesa" labai įvairus laikraštis, Duoda daug žinių apie darbininkų judėjimą. Taipgi nuo dabar bus daugiau jame žinių apie Augščiausią Priegl.auda.

Kuopų sekretoriai turėtų pasinaudoti gera proga. Galima laikraštis užrašyti visiems nariams, jei tik draugai pasidarbuotų.

Tiems nariams, kurie neišgali užsiprenumeruoti, gali pati kuopa užprenumeruoti ant pusės metų. Kadangi prenumerata visai maža, tai kuopa gali surasti būdus per pusmetį sukelti tą sumą pinigų. Pavyzdžiui, kuopoj yra 15 narių, kurie nori laikraščio, bet negali užsiprenumeruoti. Kuopa tuojaus užprenumeruoja tiems draugams, o jiai per kiek laiko $5.25 lengvai gali sukelti.

Geriausia laikraštį užprenumeruoti per Centro sekretorių.

GERESNIS REKORDAS

Spalio mėnesį prisiuntė mokestis 48 kuopos—tiktai keturios pasiliko užpakalyj. Tai geras žingsnis pirmyn. Tačiaus tuo negalima pasitenkinti. Visos kuopos turėtų reguliariai duokles siųsti.

Blogiausia yra su 6-ta kuopa. Pirmiaus buvo pas valdybą, ypatingai pas sekretorę, didelio apsileidimo, dabar naujas sekretorius, bet padėtis nesitaiso. Prisiuntė mokesčius už rugpjūčio mėnesį, o už rugsėjo ir spalio mėnesius visai nesirūpina siųsti. Jeigu toliau taip pasitęs, tai kuopelė bus visai sudemoralizuota.

22 kp. sekretorius taipgi niekad laiku nesirūpina duokles Centrui siųsti. Taip pat 44 ir 56 kuopų sekretoriai turėtų geriau pasitaisyti.

J. Gasiūnas,
Centro Sekr.

100 DARBININKŲ SUSTREIKAVO

NEWTON, Conn.— Apie šimtas darbininkų metė darbą ir paskelbė streiką prieš Fairfield State ligoninės kontraktorius už nemokėjimą pilnų unijinių algų. Valstijos policija atsiųsta streiko sulaužymui.

New Masses Už Lapkričio Mėnesį

Jau išėjo iš spaudos naujas numeris žurnalo "New Masses." Jame telpa gana gražių karikatūrų ir gerų pasiskaitymų.

Gražus pasiskaitymas telpa garsaus rašytojo John Dos Passos—"1919—Two Portraits." Draugo A. B. Magil — eilės. Michael Gold —geras tarptautinis rašinys. Langston Hughes—Vaidinimui veikalėlis apie Scottsboro negrus jaunuolius. Telpa ir dar visa eilė kitų.

Paskiaus telpa gana gerų kariktatūrų, kaip tai William Gropperio, William Siegell, Jacob Burck ir kitų.

Mūsų chorai turėtų šį žurnalą platinti. "New Masses" parsiduoda viena kopija po 15c., bet kuomet ima organizacijos platinimui, tai galima laikraštį gauti bunduliais po 10c kopiją. Rašykite sekamu adresu: New Masses, 63 W. 15th St., New York., N. Y.

Mes gauname laiškų iš įvairių kolonijų, kur tik mūsų veikimas yra gyvesnis, kad draugai ruošiasi prie vaidinimų. Dramos grupės atgaivinamos ir imasi darbo. Tai labai geri reiškiniai.

Veikliausia mūsų menas veikia šiuo tarpu, tai, rodos, Detroitę. Draugas Misevičius ir Butkus gerai veikia, kad mūsų meno reikalai būtų pastatyti ant tinkamų kojų. Žinoma, veikia ir kiti draugai.

Dar vienas pagirtinas dalykas, tai, kaip girdėjome, detroitiečiai ruošia naują operetę. Mes dar nežinome jų kūrinėlio turinio, bet draugai dirba. O jei tik šis tas dirbama, tai darbas gali duoti ir gerų vaisių.

Brooklyne dramos veikimas jau nutarta atgaivinti, bet kol kas dar darbas **nėra pradėtas.** Bet draugai ir draugės jau kalba, ruošiasi tą darbą pradėti. Mes galime pasakyti, kad to darbo **tempas reikalinga paskubinti.**

Apie veikalus dar mes tik kalbame, kad jie būtų daugiau taikomi ir propagandai, o ne tik pasigrožėjimui. Kad tai padaryti, tai būtinai reikalinga eiti ir prie trumpučių veikalėlių, kurie nereikalauja didelių prisirengimų.

Veikaliukai turi **atlikti ir kalbėtojų rolę.** Jau buvo bandyta vaidinti New Yorke, tarpe lietuvių, o dar labiau tarpe svetimtaučių, panašūs maži veikalėliai prakalbose ir kitose sueigose. Pasekmės pasirodė geros. Gerai, reikalinga tą "naują madą" įvesti į mūsų gyvenimą. Scottsboro, mainierių, audėjų ir kitų darbininkų reikalai turi atspindėti mūsų scenose.

Dar kas reikalinga pas mus, tai gero susitarimo, kolektyvio visų draugų, arba tos grupės draugų, darbo. Darbininkų Teatro Laboratorija net veikaliėlius gamina, rašo bendrai. Žinoma, sykiu negali keli draugai rašyti tą patį. Bet labai daug galima veikti pasitariant, apkalbant tuos dalykus, kurie yra abejotini, diskusuojami. Ypatingai veikalo turinys, tema—labai galima keliems aptarti.

Taip galima daryti ir veikalą režisieriuojant. Tankiai vienam veikalo vadovui atrodo ta pati scena vienaip, o kitam—kitaip. Būna abejonių ir apie kaikuriuos vaidylas. Tokiuose atsitikimuose, pirma pradėsiant veikalą mokinti, reikalinga sueiti keliems draugams ir gerai aptarti, išdiskusuoti. Reikalinga prieiti prie bendrų išvadų. Tuomet jau nebus tų priešgyniavimų, kuomet vienas draugas režisierius. Taip pat nekils ir abejonių, nebus susikirtimų veikalą mokinantis.

Visur reikalinga gera armonija tarpe draugų, kurie veikia toj meno srityje. Labai reikalinga vengti bereikalingų ginčų ir suiručių.

Centro Sekretorius **V. Bovinas.**

"Alkio" Kritika—Nekritika

Mūsų veikalų kritika yra labai reikalinga. Mes galime tik pasimokinti iš kritikos. Paskutiniu laiku pora draugų pakritikavo naujai išleistą veikalėlį—"Alkį." Tad noriu ir aš savo mintį išreikšti Proletarų Meno Skyriui tuo klausimu.

Pirmutinis "Alkį" kritikavo draugas Buolio Sūnus. Vienok, kaip man rodos, tai veikalas dar nėra iškritikuotas. Gal ir yra reikalas jį plačiau pakritikuoti, gal reikalinga nurodyti kai kurias silpnasias puses, bet aš kalbėsiu šį kartą tik apie jau kritikuotas veikalo dalis.

Teisinga kritika, kad kai kurios eilės veikale nėra labai lanksčiai sueiliuotos. Bet jos tinka muzikai. Kuomet mes matysime "Alkio" muziką, tai tada galėsime pasakyti ir apie tas dainas.

Bet man rodos, kad nepamatuota kritika, kur d. Buolio Sūnus kalba, kad inžinieriaus įvedimas ir parodymas, kad jisai nesiskubina į mūšių lauką,—tai duoda darbininkams suprasti, jog jie galės be didelių bėdų ir prisirengimų kovą laimėti. Man rodos, kad ši veikalo vieta klaidingai suprasta. Į kitus veikalo skaitytojus ta vieta kaip tik kitokį įspūdį daro.

Man rodos, kad galima ir visai priešingą išvadą padaryti iš inžinieriaus pasirodymo pas ponus. Jisai labai aiškiai pasisako, kad jisai eina su ponais ir dirba del jų. Tai kaip darbininkai gali suprasti arba daryti išvadą, kad nereikės sunkiai kovoti del nuvertimo kapitalistinės klasės? Tad priešingai, veikale, man rodos, kaip tik ir yra įvesta inžinierius, kad parodyti darbininkams , jog didžiumoje profesionalai eina su valdančiąja klase. Bet "Alkyje" dar daugiau parodoma, čia pasakoma, kad tokie profesionalai dirba už pinigus, tai ir nėra patys taip labai susidomėję ponų pralaimėjimu. Inžinierius "Alkyje' 'labai tinkamai charakterizuoja profesionalų klasę.

Pagaliaus, kad inžinierius su poniomis bučiuojasi, o nekariauja su revoliucionieriais, taipgi neišlaiko kritikos. Juk tuomet būtų galima daryti išvadą, kad ir ponai nereikalingi ant scenos. Juk ponai irgi kariauja prieš revoliuciją. Bet jie reikalingi ant scenos kaipo charakteriai tos klasės. Jų kalbos, užsilaikymas parodo, kaip veikia kita dalis jų klasės.

Taip pat buvo kalbėta, būtent draugo Bendokaičio, kad šis pirmas veikalas, kuriame dainos pasirodo **teismo bute.** Kiti draugai klausia, ar tai galima? Taip, **galima.** Imkite operas. Jose visa kalba — yra daina. Teisme, taip pat dainuojama. "Alkis" yra operetė, jame yra muzika, daina. Todel ir teisme yra muzika.

Negalima spręsti veikalą sulig tuo, ar dainuojama teismuose arba kur kitur. Mes rasime veikalų, kad jų charakteriai visai nedainavo vaidinamose rolėse, bet iš jų daroma operos. Gali būti ir priešingai. Pasitaiko, kad veikalo medžiaga labai dainininkiška, bet veikalą parašo be dainų, paprasta kalba. Nei vienas veikalas neturi moderniškos muzikos savo originale, kaip tai: piano, smuikos, orkestros, choro, bet tos formos labai naudojamą. Tos muzikos formos naudojama kaipo priemonė.

Klausimas pas mus yra tame, **kaip** mes veikalą gaminame. Kokias **priemones, formas** naudojame veikalo perdavimui publikai, veikalo perstatymui—muziką, paprastą kalbą, simbolizmą. Taigi, veikale muzika—yra **veikalo forma,** kad padaryti gilesnį, jautresnį, įspūdingesnį veikalo perdavimą klausytojams arba žiūrovams. Muzika yra labai naturalus dalykas, nes darbininkai savo mintis, jausmus reiškia ne tik paprasta kalba, bet ir daina. Veikale muzika **nėra** veikalo turinys, bet būdas, forma turinio išreiškimui.

Tad visai nieko naujo, jei ir teisme, kuomet yra muzikališkas veikalas, dainuojama. Tai galima ir tinkama.

Imame pavyzdžiui poeziją, eiles. Eilėmis poetas reiškia tuos pačius žodžius, darbininkų siekius ir jausmus, apie kuriuos paprasta kalba kalbame. Čia skirtumą mes randame tik rašymo formoj. Poetas jiems duoda tinkamą ritmą, poeziją, gražų skambėjimą. Kitaip sakant, poezijos turinys yra paprasti žodžiai, kasdieninė kalba. Tačiaus mes niekad nekeliam klausimą, ar tie žmonės, darbininkai taip poetiškai dainavo, deklamavo savo jausmus, siekius, troškimus, kaip kad poetas juos gražiai, ritmiškai išreiškia. Matysime, kad ne.

Vadinasi, čia jau veikia menas—poetas, muzika ir t.t., kurie veikalui duoda tą gražumą, tinkamą muziką, ritmą.

Ex-Menininkas.

Klasių Kovos Atbalsiai Muzikoj

(Pabaiga)

Kuomet aš priminiau apie "džiazą" (jazz), tai vienas draugas pradėjo kalbėti prieš tą buržuazinį "muzikališką gaminį."

—Tai yra sunkiausia mūsų užduotis supurasti blėdingmą šios žalingos muzikos įtakos, kaip kad "džiazas." Jinai jau įsibriovė ir į mūsų jaunimo dainas. Mes turime išmokti atskirti tikrą, briliantišką, inspiratyvę, proletarinę muziką nuo bereikšmio džiazo, kuris net nėra nei tikra muzika, bet tiktai klaidingas stimuliantas jausmų sujudinimui.

Laikoma Diskusijos Muzikos Klausimais

Šios darbininkų kadros, kultūriniai propagandistai laiko diskusijas su jaunais ir senais darbininkais, kaip reikalinga kovoti prieš džiazą. Kalbama muzikos reikšmė budavojime socializmo, muzikos atsiradimas ir kiti klausimai, kurie liečia muziką.

Aš klausiau:

—Kokią vietą muzika gali užimti budavojime socializmo? Kaip ją galima pritaikyti prie tokių darbų?

—Mūsų muzikos tonas turi akstinti darbininkus veikti. Muzika turi ir mokinti darbininkus, o ypatingai jaunimą, kodel mums reikalinga mašinos, inžinai, traktoriai, o traktoriai reiškia budavojimą socializmo. Muzika gali būti ir yra tokia pat propaganda, kaip ir rašyti arba sakyti žodžiai. Mes negalime atskirti muziką nuo mūsų kasdieninio gyvenimo ir darbo. Tuom ir yra proletarinė muzika—kasdieninis darbininkų gyvenimas ir darbas.

Mergina išsireiškė ir apie rašytojus, kurie rašo apie "degančias širdis."

—Kam mums reikalinga tos "degančios širdys?" Kas yra tos "degančios širdys?" Tiktai tie, kurie yra išėję iš buržuazinių mokyklų, tai gali leisti laiką tokiems niekams. **Motorai!** Tai širdis industrijos—širdis mūsų gyvenimo.

Šios menininkų grupės veikia vasaros metu parkuose, poilsių vietose ir kitur. Atėjus žiemai, jų darbas yra mokyklose ir svetainėse. Taip pat meno propagandistų grupės mokinasi daugiau muzikos ir mokina kitus. Visa masė darbininkų yra mokinama bendrai dainuoti.

Greitu laiku kyla nauji kompozitoriai iš pačių darbininkų. Čia galime minėti tik kelis, kurių paduodame ir keletą kompozicijų.

Ponkuri. — "Mes Apkirpsime Jums Sparnus," "Jie Nori Mus Mušti," "Karžygių Daina." **Koval.** — "Už Jūros." **Beli.** — "Pasaulio Darbininkai Vienykitės." **Shechter.**— "Jaunieji Gvardiečiai." **Bela Reinitz** (vokietis) — Urmininkų Maršas." **Hans Eisler** (vokietis).—"Kominternas."

Sovietų Sąjungoj daug dedama domės į talentus, kurie gali rastis dirbtuvėse ir kaimiečiuose. Jei surandama toki talentai, tai duodama geriausia proga jiems lavintis į kompozitorius ir muzikus. Ne taip, kaip kapitalistiniame pasaulyj, kad tiktai tas gali lavintis, kad ir netinkamas, bet bile turi pinigų.

Naujas gyvenimas, nauja tvarka, nauji darbininkai, muzikai ir artistai kyla. Tai reiškia, kad darbininkų valdomoj šalyje atsirado nauja gadynė, naujas pasaulis.

Anna Stanley.

Proletarinio Meno Kampelis

Muzikos Klausimai ir Atsakymai

Rašykite klausimus, kritikas šiame "Proletarinio Meno Kampelyje". Raštus siųskite Meno Sąjungai arba "Laisvės" redakcijai.

Klausimas.—Ar mes galime naudoti buržuazinę meliodiją revoliucinėms dainoms?

Atsakymas.—Mes turime vengti, liautis praktikavę šią metodą taip greit, kaip mes galime. Išimtis gali būti tik tokiuose atsitikimuose, kuomet nėra proletarinių dainų ir muzikos pavadavimui šio buržuazinio mėgdžiojimo—sekimo. Priežastis negatyvio nusistatymo link jungimo buržuazinės meliodijos yra klausimas atskyrimo —pažinimo. Didžiumoj revoliucinių žodžiai taikoma prie buržuazinės patriotinės ir religinės muzikos, kadangi ši generalė muzika eina lengvu, paprastu ritmu. Bet labai tankiai pasitaiko, kad darbininkai, kuomet jie dainos žodžių nesupranta, tai pagal tą meliodiją, muziką jie ir visą dainą supranta. Todel mes turime atskirti muziką, meliodiją ir žodžius nuo buržuazinio tono ir žodžių.

Darbininkų Muzikos Lyga.

Kovos Batarėja

Antroji kovos batarėja buvo: 120 vyrų, 80 žirgų, 4 lengvosios lauko armotos—du kart daugiau negu kitose.

Arklių ėmimo punkte kovos batarėja pirma išsirinko didžiulius ir stipresnius arklius, naujokų ėmimo punkte augalotesnius ir stipresnius vyrus.

Čia suvarė laukų darbininkus, darbo valstiečius ir buožių vaikus iš Jokūbpilio, Madonos ir Naujosios Latgalės apskričių. Augalotus, avių kailių kailiniais apsivilkušius, naginėmis, vyžomis ir sunkiais batais apsiavusius—visokiausio apdaro mišinį. Dainuodami begėdiškas dainas, šlitinėdami, arba niūriai tylėdami ėjo jie, nešdami arba vilkdami sniegu tamsiai raudonas, žalias, geltonas dėžutes. Viršininkai apžiūrėjo, kreida įrašė į nugaras skaitlinę 2 ir suvarė į kazarmes—revoliucijos išvyto barono Volfo pilin. Išrinko tokius, kurie ilgiausiai išlaikys tolimus žygius, badavimą ir nebandys ardyt militarinės disciplinos nuostatus.

Į naujokų patalpų skyrių seniems kareiviams uždrausta įeiti, išskiriant dežūrą ir padienius. Todel susitikimai ir pasikalbėjimai vyko karidory. Čia vaikščiojo būriais, poromis, pavieniui. Sėdėjo ant suolų, lipo viens kitam ant nugaros, tepė batus, valė karabinus, spjaudės ir rūkė. Trys seni kareiviai uždarbiavo kirpdami plaukus—už 20 santimų nuogai ligi odos. Tamsesniuose kampuose, ūkininkų vaikai pardavinėjo sviestą ir mėsą. Judresniems pasakotojams—seniems kareiviams susigrūda aplink jaunųjų būrelis—prakaituotų, atvirom burnom. Klausinėja apie bausmes, viršininkus, arklius ir mankštą. Vienas nupasakoja švelniai, ten kitas baisiai, trečias vylingai akis primerkęs plepa:

"Bus puikų, broliuk! Tik negalvok nieko--išsiųsk savo galvą tėvui, ji garsiai aimanuoja: vau! vau!—tada tapsi ne tik kapralu, bet ir pačiu didžiausiu ralu—generolu!"

"Nu, draugužį, našta sunki. Kartu su arkliais purvuos su bezdžione ant nugaros—išsitiesit. Karabinas nešvarus—valanda, antrą kartą nešvarus—sunkesnė bausmė: dvi, trečią kartą pulko vadui. O šis su pačia susiginčijęs—karo teismui. Kirps kaip su žirklėmis."

Didžiulio ūgio senas kareivis metė kirpęs plaukus, įsigrūdo į jaunųjų būrį ir, užmaukęs kepurę ant pakaušio, klausinėjo:

"Ar žinot kas tai yra disciplinarinė bausmė? Tai turit sužinoti pirmą dieną. Dėmesio: disciplinarinė bausmė yra tokia bausmė, kurią tiesioginis viršininkas skiria savo valia."

Naujokų masėj susidarė įvairūs susigrupavimai. Ukininkų vaikai, kuriems sviestas ir mėsa padėjo greit susipažinti su būsimais mokytojais—kalbėjo apie atostogas, pulko gegužines, paaugštinimus:

"Tarnyba ir disciplina—ne visiems! Pentinai, dryžuotos kelinės, gražuolės... Maudykis kaip inkstas taukuos!

Sodžiaus darbo jaunimas ir darbo valstiečiai daugiausiai klausinėjo ir tyrinėjo. Norėjo girdėti apie viską, savo nuomonę nutylėdami.

Išvien laikėsi rusai iš SSRS. pasienio. Kalbėjos tik savitarpyj, arba su senais kareiviais —rusais ir tai tik tada, kai nepažįstami ir nežinomi negirdi. Traukėsi šalin nuo instruktorių, kai šie klausinėdavo ir lysdavo artyn.

P. ZARS.

(Bus daugiau)

LIETUVOS BERNO RŪPESČIAI

Tėvynė—ne tėvynė—
Kapai gyvų lavonų,
Tiktai žaliais batviniais
Gyvi čia vargo žmonės.
Nuvyto akys rudos
Ir mėlynos aptemo,
Draugus rūsin sugrūdo,
Ar pakasė po žemėms.
Bernams čia Lietuvoje
Saulutė nebeskaisti;
Čia ponai uliavoja—
O vargšai kraują laisto.
Karti šalis gimtinė
(Ir mes jau tai supratom),
Mums lopyta rudinė,
Mes sausą plutą kramtom.
Veidai šiurkšti, raukšlėti
Nuo prakaito pagelto.
Ir verčia vis tylėti,
Kad maišto nebekeltum.
Bet mes ne vakar gimę,
Ir mirsim dar negreitai,—
Kovos pulkų žengimą
Ir mums pasekti reikia.
Gerai ginklus pažįstam,
Gerai mes juos vartojam,
Prieš staugiančius fašistus
Į kovą drąsiai stojam.

Iš "Priekalas" **A. Dabulis.**

HUDSON, MASS.

Drg. Petro Zanovo-Zablacko Laidotuvės

5 d. lapkričio persiskyrė su šiuo pasauliui d. P. Zanovas-Zablackas; mirė kaip 11 val. vakare Marlboro ligonbutyj, sulaukęs 57 metų. Paėjo iš Vilniaus red., Alytaus apskričio, Kaniukų kaimo. Amerikoj išgyveno 39 metus, Hudsone—30 metų. Visiems čia gerai žinomas senų laikų laisvamanis; civiliu šliūbu buvo apsivedęs. Vedęs išgyveno 22 m.; paliko moterį ir dukterį Veroniką 20 metų.

Prigulėjo prie Liet. Laisvės Pašalp. Draugijos ir Šv. Juozapo Pašalp. Draugijos. Daugelį metų buvo A.L.D.L.D. 103 kp. nariu, bet paskutiniu laiku nebepriklausė prie A.L.D.L.D. Skundėsi, kad nesveikas ant viduriu ir negalįs dirbt darbininkiškose organizacijose.

Buvo nusipirkęs biznelį, rusišką pirtį. Biznis nekaip sekėsi, ir taip skurdo iki mirties. 3 metai, kaip jam apendikas trūko; tuomet visai suiro sveikata; nors darė operaciją, bet apendikas pasiliko neišimtas. Šiais metais sveikata žymiai pablogėjo—atsigulė žmogus į lovą—tapo nuvežtas į ligonbutį; darė operaciją, bet jau buvo pervėlu, nes žarnos jau buvo sugedę.

Buvo geru simpatozatorium Sovietų Sąjungos ir darbininkų klasės, susipratęs darbininkas; labai mylėjo darbininką spaudą skaityti. "Laisvę" skaitė per daugelį metų; niekuomet neatsisakė paaukot darbininkiškiem reikalam dolerio kito, kada tik paprašydavai. Norėjo gyvent dar nors kelis metus, nenorėjo mirt; jis manė, kad trumpoj ateity kils revoliucijos, paims darbininkai valdžias. Sakydavo, nors kad jiektų pamatyt kitą šalį darbininkų rankose; bet nebeteko sulaukt.

Prieš pat mirtį moteriai pasakė, kad jokių bažnytinių ceremonijų nedaryt, jokių kryžių nedėt prie grabo ir nei šv. Juozapo Draugijos "šarpos" nesegt ant krūtinės: "Tuos burtus aiškiai supratau, buvau laisvas ir turiu būt paleistas laisvai." Jo pareikalavimas liko išpildytas. Palaidotas Forest Valley kapinėse, be jokių prietariškų ceremonijų. Pasiliko liūdinti jo žmona Zanovienė ir duktė Veronika.

Atidavė jam paskutinį patarnavimą skaitlingas būrys draugų ir draugių; palydėjo 30 automobilių.

Ilsėkis, drauge, mes lenkiam savo galvas prie tavo kapo. Lai būna tau lengva ši pilka žemelė, darbininkų prakaitu ir krauju sumirkyta.

F. Grybas.

Paliusiems Muskulams
Niekas nesuteikia tokio greito palengvinimo kaip
PAIN-EXPELLER

IŠLAIMĖKITE
Ekskursiją į Sovietų Sąjungą Dykai
The Liberator
Oficialis organas Lygos delei Gynimo Negrų Teisių
10,000 NAUJŲ SKAITYTOJŲ
Ši dovana bus duodama tam darbininkui, kuris gaus daugiausia prenumeratų.
(Matykite Liberator, kad sužinojus sekančias dovanas)
SKAITYKITE
UŽSIPRENUMERUOKITE
Kainos: $1.00 už metus, 60c. už 6 mėnesius, 30c. už 3 mėnesius ir 3c. už vieną kopiją.
Specialės kainos tiems, kurie užsisakys pluoštą virš 200 kopijų.
THE LIBERATOR
50 E. 13th Street
New York City

MASKVOS TRANSPORTACIJA ŽYGIUOJA PIRMYN

R. MIZARA

Maskva, lapkričio 1 d.— Maskvoje šiuo tarpu veikia tik dvi priemonės susisiekimui: tramvajai (gatvekariai) ir autobusai. Pastarųjų dar nelabai daug, bet ir jie atlieka didelę rolę.

Visą sunkumą pasiima tramvajai, kurių randasi platus tinklas ir jau gerai susitvarkęs. Dėka imperialistiniam karui ir paskui piliečių karui, transportacija Sovietų Sąjungos miestuose buvo labai pairus. Reikėjo sunkiai ir ilgai padirbėti, iki buvo atstatyta ji iki esamos aukštumos.

Bet ir šiandien, neišpasakytai greit augant miestų gyventojams, kaip auga Leningradas ir Maskva, sunku spėti pristatyti transportacijos priemonių ant tiek, kad būtų pilnai užtenkamai. Todel, nors tramvajų sistema Maskvoje gera, jų veikia daug, bet jie vis perkimšti žmonėmis. Rytą-vakarą, kur tik nepažvelgsi, matysi perpildytus tramvajus ir minias žmonių laukiančias ties sustojimo punktais (ostanovkomis). Vienas tramvajus velka du tris vagonus.

Važinėjimas pigus—tik 10 kapeikų asmeniui.

Tramvajų sistema tokia: per užpakalines duris žmonės įeina, o per priekines išeina. Tačiaus tam tikriems piliečiams daromos išimtys. Neščios arba su kūdikiais moterys ir invalidai turi privilegijas: jie įeina per priekines duris. Ir priešakyje vagono suoleliai jiems paaukoti sėdėjimui. Vadinasi, nors čia ir daug svieto važiuoja ir brukimasis tankiai panašus į Chicagos arba New Yorko scenas, tačiaus tame brukimosi sukuryj nematysi cypiančių vaikų arba invalidų, bei neščių moterų. Jie visi turi liuosą įėjimą ir išėjimą. O sveikiems susikimšimas nieko nekenkia.

Nepasakys čia tau ir konduktorius blogo žodžio, kaip Amerikos tramvajuose. Jie, konduktoriai, čia sau ramiai sėdi arba stovi ir tik pinigus priima, grąžon išduodami bilietukus. Nepasakys jis tau užsipuolančio žodžio užsimokėti "fėrą." Ne! Konduktorius (kurių berods didžiuma yra moteriškės) tik mandagiai paragina bendru žodžiu: "Draugai," arba "piliečiai, pasiimkite bilietukus!" Tai viskas. Reiškia čia visa sistema rymo daugiausiai pasitikėjimu. Tiesa, karts nuo kartų pereina kontroliuotojas, pažiūrėdamas, ar visi turi bilietukus.

Greitu laiku Maskvoj bus pradėta kasti subvė—požeminiam gelžkeliui kelias. Jis bus užbaigtas 1933 metais. Tai bus didelis palengvinimas miesto gyventojams, nors, spėjama, iki tų metų Maskva gali paaugti dar kokiais 300,000 gyventojų, jei jį taip sparčiai kils, kaip pastaraisiais keliais metais.

Po penkmečio plano pravedimui, veikiausiai, Sovietų Sąjungos piliečiai griebsis už pagerinimo transportacijos visuose miestuose. Tuomet galės pasigaminti sau reikiamos medžiagos savo liejyklose ir kituose fabrikuose. Be to, statomieji milžinai—elektros pajėgos stotys suteiks daug daugiau gatvėm šviesos ir pajėgos, nors ir šiuo tarpu Maskvos gatvės yra labai gerai nušviestos naktimis.

Maskvoje veikia taksės, bet jų palyginamai nedaug. Tačiaus taksėse važiuoti saugu ir žinai, kad tavęs neapiplėš, nes "myteris" parodo įvažiuotą sumą.

Blogiau su izvoščikais—arklinėmis karietėlėmis. Jos dar vis randasi privatinėse rankose. Lupa baisias kainas. Tiesa, vietiniai gali su izvoščikais geriau "susikalbėti" ir del kainų. Bet jei asmuo, apsirengęs biskelį skirtingiau nuo vietinių, paklaus kainos pas izvoščiką, tai jau žinok, kad anas jam užgiedos! Tuojaus užsiprašys penkis ar šešis kartus daugiau, negu takse nuvažiuotum.

Antai vienas iš mūs turistų turėjo pervežti savo porą valizų. Paklausus izvoščiko, pastarasis užsiprašė 15 rublių. Na, o takse nugabeno už tris rublius. Su izvoščikais reikia smarkiai pasiderėti, jei nori prieinamesne kaina važiuoti. Kitaip jis tave apsuks ligi kaului.

Kaip greit Sov. Sąjunga išdirbs daugiau savo automobilių, taip greit padidės taksių skaičius ir tuo transportacijos klausimas miestuose greičiau išsiris. Takses, mat, valdys patys miestų sovietai.

Tramvajuose čionai nematysi prikimštų įvairių daiktų skelbimų, nuo kurių kapitalistinėse šalyse važinėtojams net akyse žaliuoja. Čia yra skelbimai, tiesa, bet jie skirtingo pobūdžio. Vienur skelbimas, raginantis likviduoti beraštystę. Kitur skelbimas-pranešimas apie teatrą bei kitą visuomeninį darbą arba įstaigą.

Jeigu iš Amerikos atvykusiam matosi pavyzdingas Maskvos transportacijos susitvarkymas, tai juo labiau jis jaučiamas ir matomas vietiniam, kurie čia gyvena po virš desėtką metų; arba, tiems, kurie pergyveno piliečių karo laikotarpį ir didžiausį suirimą viso šalies ūkio.

—Mūsų miestų transportacija,— kalbėjo šių žodžių rašytojui vienas senas maskvietis,—beveik su kiekviena diena keičiasi vis į geresniąją. Jei draugas būtum atvykęs desėtką metų atgal, tuomet būtum prityręs didelio vargo, prisiėjus reikalui kur nors nuvažiuoti. Šiuo tarpu beveik kas mėnuo nauja tramvajų linija pradedama ir beveik kas mėnuo kita užbaigiama tiesti. Vis nauji ir nauji tramvajų vagonai leidžiama veikiman.

Taip, tas matosi, vos pažvelgus į visą susisiekimo sistemą.

Pradėjus kasti subvės kelią, žinoma, reikės kelių dešimtų tūkstančių darbininkų. Darbas bus varomas visu smarkumu, kad užbaigus pasibrėžtu laiku. Prie kasimo bus galima gauti darbininkų iš kaimų.

Greitu laiku Maskva pataps pavyzdingiausiu miestu pasaulyj ir savo transportacija. Maskvą, žinoma, seks kiti miestai.

Ant griūvėsių caristinių ir kapitalistinių liekanų Sovietų Sąjungos darbininkai stato naują gyvenimą visomis pusėmis. Kur vakar buvo suirimas, šiandien matai naują budinką, naują tramvajų, naują kokią nors įstaigą, naudingą bendrai darbininkų buičiai.

WORCESTER, MASS.

Iš T.D.A. Suvienyto Fronto Veikimo; Veikiančio Komiteto Delegatai Dalyvaukit Lapkričio 18 d. Posėdyj!

8 d. lapkričio įvyko konferencija suvienyto fronto T.D.A. Delegatų atsilankė 20 nuo 10 draugijų, atstovavo 1,600 darbininkų.

Konferencija įvyko I. W. Order'io kambariuose. Dalyvavo ir drg. H. Kenter, T.D.A. distr. organizatorius. Jis išdavė raportą iš Lawrence streiko ir iš abelnų dieninių klasės kovų Amerikoj.

Šioj konferencijoj likosi išrinktas veikiantis komitetas iš 15 delegatų, kuris patieks planus del veikimo. Taipgi priimta protesto telegrama pasiuntimui Mass. valstijos gubernatoriui prieš terorizavimą darbininkų ir streiko vadų, ir pasiųsta užuojautos telegrama Lawrence'o streikieriams. Toliaus pasiųsta sekančios protesto telegramos: šalies darbo ministeriui Doakui prieš terorizavimą ir deportavimą ateivių darbininkų; Californijos gubernatoriui prieš terorizavimą laukų darbininkų ir prieš laikymą kalėjime Tomo Mooney, kuris jau 15 metų nekaltai uždarytas yra, gyvas pūdomas Californijos bastilijoj; protesto telegrama Alabamos gubernatoriui prieš terorizavimą nekaltų 9 negrų jaunuolių, kuriuos nori sudeginti elektros kedėje, Alabamos žmogudiški valdininkai; telegrama Pennsylvanijos gubernatoriui prieš terorizavimą ir šaudymą mainierių streikierių, ir tokia pat telegrama Kentucky gub. prieš terorą ir žudymą mainierių; ir pasiųsta sveikinimo telegrama Tomui Mooney.

4 dieną lapkričio įvyko masinis mitingas T.D.A., svetainėj, 29 Endicott St. Žmonių atsilankė pusėtinai daug. Kalbėtojai buvo vietiniai.

18 d. lapkričio kaip 8 val. vakare, I. W. Order kambariuose, įvyks susirinkimas T. D.A. suvienyto fronto Mooney-Harlan — Scottsboro — Lawrence kampanijos veikiančio komiteto. Delegatai, kurie esat išrinkti pereitoj konferencijoj, buvusioj 8 d. lapkričio, —**visi dalyvaukite.**

Raudonasis.

Alfonsas Bus Paskelbtas Ispanijos Išdaviku

Madrid.— Ispanijos seimui siūloma paskelbti buvusį karalių Alfonsą šalies išdaviku ir įkalinti visam gyvenimui. Kaltinamas už įvedimą Ispanijoj diktatūros laike savo viešpatavimo. Bet kadangi Alfonsas randasi užsienyj, tai šis tarimas bus tik formalis žygis ir "įkalinimas" neturės jokios prasmės.

Dienraščio "Laisvės" Iškilmė

KONCERTAS

ĮVYKS NEDĖLIOJE

13 d. Gruodžio (December), 1931

V. BUBLIUTĖ
Daug žadanti Proletariniam menui ir abelnai darbininkų judėjimui. Ji dainuos gražią arją kvartete, kurį turėsime progos girdėti šiame koncerte.

I. KUBILIUNAS
Dainininkas ir artistas. Pasižymėjęs sutalsymu komiškų dainų ir pulkiu dainavimu jų.

BROOKLYN LABOR LYCEUM SVETAINĖJE

949 Willoughby Ave.
BROOKLYN, N. Y.

Prasidės 3:30 val. po pietų

LAISVĖS CHORO KVARTETAS
Iš So. Boston, Mass.

kuris dainuos

"LAISVĖS" KONCERTE

Brooklyne. Tai bus vienas iš gan patraukiančių kavalkų.

Prašome visus iš anksto įsigyti tikietus nes sėdynės numeruotos.

Įžanga $1.50
$1.00 ir 75 Centai

vien tik ant šokių

Įžanga 50 Centų

J. RAINARD
Pagarsėjusi Naujosios Anglijos dainininkė ir artistė Proletmeno statomose operetėse. Ji dainuos šiame kvartete apie kurį plačiai kalbama.

A. JUODAITIS
Jis irgi svarbią rolę lošia proletariniame menc. Jis dainuos šiame kvartete.

SIETYNO CHORAS IŠ NEWARKO

Duos Operetišką Aktą, Kur Dalyvaus ir Raudonosios Šokikės

POLINA DAGMAROVA, Sopranas

Garsi Sovietų Sąjungos dainininkė dainuos solus ir dalyvaus kvintete. Kiti solistai: **Jack Shaffran,** basas; **Jasfir Less,** konter alto, **S. Kotlar,** baritonas. Paskutiniai du iš Sovietų Sąjungos.

BEN SPREGIL stebins visus savo talentingu armonikos griežimu dienraščio "Laisvės" koncerte.

Šiame koncerte bus įdomus kvintetas, tai kavalkas iš 5 dainininkų, kuriame dalyvaus šios ypatos: POLINA DAGMAROVA, S. KOTLAR, JASFIR LESS, JACK SHAFFRAN ir B. ALPER.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

DETROIT, MICH.

Teatras, Dainos, Šokiai

A.L.D.L.D. 52 kp. ir L.D.S.A. 17 kp. rengia šaunų vakarą sekmadienį, 22 lapkričio (November), I.A.S. svetainėj, 24-ta ir Michigan Ave. A.L.P. Meno Sąjungos 4 kp. ir Aido Choras suloš liaudies dramą "Mes ir Jie." Veikalas dar pirmą syk šiame mieste lošiamas. Jis atvaizdina darbininkų kovą su kapitalistų klase. Veikalas labai žingeidus, yra ir dainų. Atsilankę pamatysit gyvą paveikslą. Po lošimui bus šokiai prie Proletmeno orchestros. Svetainė bus atdara 6-tą val., lošimas prasidės lygiai 7-tą val. vakare. Visi lietuviai darbininkai, nepraleiskit šio vakaro, dalyvaukit. Įžanga vyrams 50c, moterims 35c.

Rengėjai.
(271-275)

NEW HAVEN, CONN.

L.D.S.A. 42-ros kuopos susirinkimas bus ketvirtadienį, 19 lapkričio, paprastoj vietoj ir paprastu laiku. Yra svarbių reikalų aptarti, tat visos narės, dalyvaukit.

B. M.
(271-272)

DETROIT, MICH.

Svarbus susirinkimas bus trečiadienį, 18 lapkričio, Draugijų svetainėj, 3302 Junction Ave., 7-tą val. vakare. Visi A.L.D.L.D. nariai, "Laisvės" ir "Vilnies" skaitytojai, dalyvaukit. Visi vajininkai pasirodykit šiame susirinkime. Matote, kad vajus eina prie pabaigos. Mes daug žadėjome, bet mažai darbo padarėm. Tat nors ant pabaigos sukruskime.

Komisija.
(271-272)

SPRINGFIELD, ILL.

A.L.D.L.D. 7-tos kuopos susirinkimas bus ketvirtadienį, 19 lapkričio, pas Lagunus, 1520 Pennsylvania Ave., 8 val. vakare. Visi nariai ateikit, bus balsavimas Centro Komiteto, Taipgi turime sutvarkyti T.D.A. fondą, nes iki šiol tai buvo visai apleista.

Sekr. S. Rusaitis.
(270-271)

BIZNIERIAI GARSINKITĖS "LAISVĖJE"

MODERNIŠKŲ RAKANDŲ KRAUTUVĖ

Šiuomi pranešame visiems, kad pas mus galima gauti visokių rakandų: Valgomųjų (dining) ruimų, miegamųjų ir front-ruimų setų. Taipgi ir pintinių rakandų, kuriuos dirbame mes patys. Reikalui esant, kviečiame atsilankyti pas mus. Pasirinkimas didelis. Su kainomis susitaikysim.

Krautuvė atdara kasdieną iki 10-tos val. vakare.

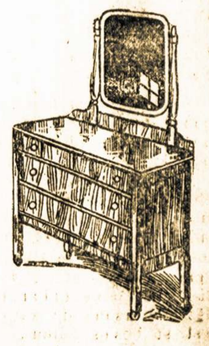

Savininkai

P. DABUŽINSKAS ir J. NALIVAIKA

146-09 JAMAICA AVE., JAMAICA, L. I., N. Y.

(netoli Jamaica stoties)

Telephone, Jamaica 6-0033

Varpas BAKERIES INC.

Moderniškiausi Įtaisymai

38—40 STAGG STREET, BROOKLYN, N. Y.
A. M. Balchunas, Savininkas Tel., Stagg 2-5938

PATERSON, N. J.

Darbo Federacijos Ponų Sušauktas Audėjų Susirinkimas Su Renegatu Gitlowu

Lapkričio 6 d. federacinė U.T.W. Unija sušaukė taip vadinamą masinį susirinkimą. Garsino, kad susirinkimas prasidės 7:30 val. vakare. Aš pasivalgiau anksčiau vakarienę ir skubinaus greitai į tą susirinkimą, nes maniau, kad vėliaus nuvykus, nebebus vietų atsisėst.

Pusė po septynių puolu prie svetainės durų, kad greičiau į vidų įsprūkti. Prie durų radau stovint du darbininku. Na, manau sau, tai pavėlavau: tie du žmonės neina į vidų, nes jau nebėra ten vietos; o kitaip čia jie nestovės, nes vėjas taip šaltas pučia, kad net ausys raudonos darosi nuo šalčio.

Aš, nieko nesakęs, šmukšt į vidų. Visur tamsu. Na, manau sau, gal ne į tą svetainę pataikiau. Nuėjęs pas džiantorių klausiau, ar čia įvyks U. T.W. susirinkimas? Atsako, taip. Bet, girdi, American Federation of Labor ponai ateina vėlai, tai del tos priežasties ir publika vėlai renkasi. Nutariau laukti.

Apie pusė po aštuonių pradėjo publika rinktis. Apie devintą val. pasirodo ir ponai. Nagi, žuriu ir Gitlowas čia sukaliojasi. Misliju sau, ko gi čia tas ponas atėjo? Juk čia susirinkimą šaukia Darbo Federacija. Tai ką jis čia veiks?

Apie 9:30 val. sulipa visi ponai ant "steičiaus," viso 6, tarp kurių ir Gitlowas randasi: 5 kalbėtojai ir pirmininkas.

Prasideda prakalbos. Iš publikos atsistoja vienas ir reikalauja, kad kalbėtojams būtų laikas aprubežiuotas, nes priešingam atsitikime prakalbos ilgai nusitęs, nebebus laiko diskusuoti apie dabartinę padėtį Patersone, ir kaip kovą tęsti su bosais toliaus.

Pirmininkas atsako, kad jis neleis jokių diskusijų, nes, girdi, čia masinis susirinkimas, tai ne vieta čia diskusuoti problemas. Ir perstato vieną kalbėti.

Pirmutinis kalbėtojas kalba be energijos, be ūpo. Bet visgi atžymi, kad dabartiniu laiku Patersone šilko darbininkų sąlygos apverktinos; generalis streikas nedavė pageidautinų darbininkams pasekmių. Yra tokių bosų, kurie iš pirmos dienos sulaužė sutartį, ir darbininkai turi dirbti dar blogesnėm sąlygom, kaip pirm streiko. Ant to ir užbaigia. Antras kalba vietinio Federacijos lokalo sekretorius. Šis rėkia, kiek tik drūtas. Šaukia, kad Patersono šilko darbininkų sąlygos apverktinos, girdi, streikas dar nepabaigtas, mes turim "kovot karžygiškai," kaip ir praeityje "kovojom". Čia lyg ir susigėsta, mat, prieš publiką meluot negražu. Kasgi nežino, kaip Federacija "karžygiškai kovojo" praeityje? Bet vistiek tas ponas pripažino, kad streikas taip laimėti negalima, kaip kad praeityje streikai buvo vedami. Betgi tas ponas buvo streiko vadas. Reiškia, pats sau mušą į kaktą. Girdi, reikia suvienyt visas unijas ir tik tada kovot, ir jei kas priešinasi jų unijos vedamai politikai, tas tur būt išvytas iš Patersono. Čia publikoj pasigirsta juokas iš to pono skerečiojimosi. Jis šaukia, kad atskiri bosai blogi, bet prieš kapitalistinę sistemą nei murmt.

Jam užbaigus, ir vėl iš publikos reikalavimas diskusijų. Bet pirmininkas ir vėl tą pačią giesmę gieda. Matai, bijo diskusijų, nes žino, kad per diskusijas bus kaukė nutraukta tiem veidmainiam.

Trečias kalba W. Green, bet pirmininkas nepasakė kas per vienas yra tas p. Green. Bet žinau, kad ne vietinis. Ar ne bus tik Darbo Federacijos prezidentas Wm. Green? Nes pasakęs "spyčių," pabuvęs keletą minučių, išdūmė laukan. Tas ponas džentelmoniškai apsirėdęs, tai ir džentelmoniškai kalbėjo, nors kalbėtojas prastas. Vyriausias jo kalbos turinys buvo, tai kad Patersono darbininkai praeityje mokėjo džentelmoniškai streikuoti, tai ir ateityje jis pasitiki, kad jie mokės džentelmoniškai streikuoti. Tai ir viskas.

Ketvirtas kalba p. B. Gitlow lovestonietis, išmestas iš Kom. Partijos. Ir reikia pasakyti, kad p. B. Gitlow buvo vyriausias "spokesmanas" šio vakaro. Šis veidmainys vartojo didžiausią demagogiją. Jis rėkė, kad taip streikai negalima laimėti. Girdi, reikia amalgamacijos, ir streikuot reikia ne vienam mieste ir ne vienoj darbo šakoj, bet ištisai visoj industrijoj; ir reikia glaustis po viena šia galinga unija (suprask Amerikos Darbo Federaciją). Bet, girdi, kadangi dabar daug yra visokių unijų, tai reikia visom "bendrai kovot." Jis šukterėjo ir apie bedarbių apdraudą. Bet neprisiminė, kas į apdraudos fondą turi sumokėti, ar darbdaviai ar darbininkai, ir kas jį turi kontroliuoti. Juk kuomet tokias apdraudas kontroliuoja bosai ir valdžia, tai ir pašalpą gauna ne tas, kam reikia labiausia, bet gauna jų pakalikai ir grafteriai. Taipgi tas ponas prisiminė, kad reikia kovot ir politiniai. Mat, pagal p. Gitlową, tai tik valdžioj negeri žmonės sėdi; ot kad politiniai valdytų tokie džentelmonai, kaip jis pats, tai viskas būtų O. K. Bet kad pati kapitalistinė sistema yra supuvus ir kad ji reikės nuversti, sudaužyti ir kad ant jos griuvėsių reikės pastatyti naują komunistinę sistemą; kad kapitalistai rengia vėl darbininkų skerdynę ir kad reikia gint Sovietų Sąjungą nuo kapitalistų užpuolimo, — apie tai nei pusės žodžio tas veidmainys nepasakė. Šaukia, kad reikia "bendrai kovot," o pats stoja prieš Komunistų Partiją, kuri karžygiškai veda darbininkų klasės kovas prieš kapitalistų klasę. Gitlowas su sėbrais dergia ir drasko komunistinį judėjimą, kaip tik išmano, kuomet K. P. šaukia visus darbininkus į bendrą kovą prieš bendrą priešą, prieš kapitalistų klasę.

Kalbėjo dar penktas kalbėtojas. Bet šis tas pačias frazes vartojo, kaip ir Gitlowas, tik su tulais pamarginimais; tad apie jį nieko ir nerašysiu.

Tie veidmainiai vartoja kairias frazes, kad darbininkus savo vadovybėn patraukus, o paskui pardavus. Bet darbininkai vis geriau pažįsta vilkus avies kailyje, ir jų nelabai klauso. Kad ir šis nuotikis tatai paliūdija. Per prakalbas p. Gitlowas iškėlė šitokį klausimą: kad Zisblatt Silk Mill pirma mokėjo 4½ centus už 60 "pikių" mastą, bet šiomis dienomis numušė 2 centus, kas reiškia, mokės tik 2½ centus už mastą; ir darbininkas, dirbdamas 10 valandų ant 4 staklių ištisai visą savaitę per 50 valandų, daugiau jokiu būdu nepadarys, kaip $15. Ir Zisblatto darbininkai sutiko priimti tokias begėdiškas išlygas, kur $15 tai yra augščiausia skalė. Pagal tokią kainą dirbant, daugiau negalima uždirbti, kaip $12 per 50 valandų darbo. Šie ponai tad šaukė darbininkus eit pikietuot 7 d. lapkričio Zisblatto dirbtuvę. Bet iš apie 300 prakalbose dalyvavusių į pikietą atsilankė (visus suskaičius) tik 30 žmonių. Kodelgi darbininkai neina pikietuot tos dirbtuvės? Juk jeigu p. Zisblattui pavyks išlaikyti tokią darbo mokestį, tai ir kiti bosai tą patį darys. Atsakymas — todel, kad darbininkai nepasitiki tokiems veidmainiams, kaip p. Gitlowai ir kiti Federacijos vadai. Nes darbininkai žino, kad tie veidmainiai moka vartot tik tuščias kaires frazes, moka šaudyt revoliuciniais žodžiais, moka radikališkai paplakt liežuviu, kad pasigavus darbininkus savo vadovybėn. Bet kuomet pasigauna savo vadovybėn, tai paskui išduoda darbininkų reikalus. Tai ve kodel darbininkai nebenori klausyti tų veidmainių.

Naujokas.

PASAULINĖS ŽINIOS

SOCIALDEMOKRATAI EINA PRIE KOMUNISTŲ

Bremen, Vokietija. — Trys vietos stambūs socialdemokratai darbuotojai pametė pardavikų partiją ir įstojo į Vokietijos Komunistų Partiją. Jie šaukia visus ščyrus kovotojus eiti su komunistais.

DU UŽMUŠĖ TRAUKINYS

East Rutherford, N. J.— Skersai gelžkelį einant, užbėgo greitasis traukinys ir užmušė vyrą ir moterį. Taip smarkiai drožė, jog nelaimingųjų lavonai tapo nublokšti už 50 pėdų.

IŠ LIETUVOS

"DROBĖ"

Darbas sunkus. Algos menkos, nors dirbt reikia 12 valandų per dieną. Sanitarinės sąlygos irgi netikusios. Rankšluosčių ir virinto vandens nėra. Administracija elgiasi su darbininkėmis bjauriai. Kiti streikuoja, stokim ir mes, darbininkės, į kovą ir statykim savo reikalavimus.

D-kė.

STREIKAS

Kartonažo fabrikas. — (Kanto gatvė). Išnaudotojas pašalino vieną darbininkę be jokių priežasčių iš darbo. Tuomet visos ten dirbančios 30 darbininkių paskelbė streiką, reikalaudamos, kad toji darbininkė būtų vėl priimta į darbą. Fabrikantas buvo priverstas patenkint reikalavimą ir tuomet (po kelių valandų streiko) visos darbininkės kartu su atleistaja grįžo į darbą.

LIETUVOS PREKYBA

"Žemaitis" del Lietuvos užsienio prekybos rašo: "Štai, dar 1929 m. per pirmąjį pusmetį buvo daugiau išvežta, negu įvežta už 3 mil. litų, o 1930 metais net už 12 milionų litų. Šiemet įvežimas viršija išvežimą 2 milionais litų. Vadinas, nebėra tiek išvežt, kad galėtume sumokėt už tai, kas įvežta. Klausimas: ar mes gal daugiau šiemet įvežėm? Nieko panašaus: pernai buvo įvežta už 146 mil. litų, o šiemet—tik už 139 mil. litų. Taigi mažiau įvežam, bet ir to sumokėt nepajėgiam. Arba, kitaip sakant: gaminame mažiau, negu gamybos išlaidos ir mūs pačių išlaikymas mums kainuoja."

BANKROTAI

Nuo gegužės 15 d. iki rugpjūčio 15 d. Lietuvoj bankrutavo 24 firmos. Bankrotų suma siekia 5,830,000 litų.

NUTEISĖ JURININKUS

Berlyn.—Teismas nubaudė 69 jūrininkus už dalyvavimą streike ant vokiečių laivo, kuris buvo Sovietų pakraščiuose.

Berlyn.--Duisburg-- Hamborn distrikte nuo spalių 1 iki 25 d. gauta į Vokietijos Komunistų Partiją 572 nauji nariai.

UŽDARĖ JAUNUOLIŲ LYGĄ

VIENA. — Austrijos valdžia pirmiau uždarė Jaunųjų Komunistų Lygą, o paskui užgniaužė Raudonąją Jaunuolių Lygą. Dabar Austrijos jaunieji komunistai veikia nelegaliai.

PAKELS MOKYTOJAMS ALGAS

MASKVA. — Liaudies Komisarų Taryba išleido patvarkymą, kad su sausio 1, 1932, visiems pradinių ir vidurinių mokyklų mokytojams ir mokytojoms algos bus pakeltos ant 25 nuoš.

450 Mainierių Streikuoja

Cadiz, Ohio.—Po Nacionalės Mainierių Unijos vadovybėje išėjo į streiką 450 mainierių prieš nukapojimą algų ant 6 nuošimčių.

IŠ BEDARBIŲ KOVOS PRIEŠ ALKĮ

Minneapolis, Minn.Lapkričio 13 d. buvo viešas bedarbės tardymas, kurį surengė Bedarbių Taryba. Tiek susirinko vyrų, moterų ir vaikų, jog negalėjo sutilpti į svetainę.

Baltimore, Md.—Lapkričio 12 d. City Hall aikštėje susirinko ir klausės kalbėtojų prakalbų šimtai darbininkų. Tai buvo demonstracija už bedarbiams pašalpą ir protestas prieš naują karo pavojų.

Cleveland, O.—Lapkričio 27 d. Clevelando moterys, vaikai ir jauni darbininkai maršuos į miesto svetainę ir reikalaus pašalpos bedarbių šeimynoms.

ĮVAIRŪS DALYKAI

Ledlaužiai

Ledlaužiai pradėta vartoti apie 50 metų atgal. Jie yra kitaip subudavoti, negu kiti laivai. Jų priekinis galas pakilęs taip, kad laivas "užlipa" ant ledo ir savo sunkumu sulaužo jį, o tam tikri aparatai ledą nuvalo nuo kelio.

Tvirčiausius ledlaužius turi Sovietų Sąjunga. Dar prie caro režimo "Ermak" ledlaužis vieną žiemą išgelbėjo 81 laivą iš ledų. "Molygin" ir "Krassin" pagarsėjo laike gelbėjimo italų iš ledynų 1928 metais, taipgi padarydami mokslinių ekspedicijų į šiaurių ledynus. Užpereitą ir pereitą metą jie pervedė desėtkus prekybinių laivų į Sibiro prieplaukas ir atgal į Europos vandenis.

New Yorko prieplaukoje kovo mėnesį ledai buvo uždarę arti 100 prekybinių laivų. Prieplaukos komisija rimtai susidomėjo apie įsigijimą nors vieno ledlaužio "Molygino" tipo.

Akulos

Akula (ryklė) tai jūrų žuvų veislės draskūnas. Jų yra 285 skirtingų rūšių. Veisiasi įvairiose jūrose. Šiaurių ledynuose yra tiktai dviejų veislių ir ten jos nepavojingos, bet didelės—užauga iki 60 pėdų ilgio.

Pavojingiausios yra Viduržeminėse jūrose akulos "karčario" veislės; jos turi iki 30 pėdų ilgio. Akulos neturi žvynių. Iš jų gamina tepalą ir klijus. Tik chiniečiai valgo akulų mėsą.

Biznieriai, Garsinkitės "Laisvėje."

S.L.A. NARIAMS

DEL NOMINACIJŲ Į PILDOMĄJĄ TARYBĄ

S.L.A. nariai darbininkai! Ginkite savo reikalus. Statykite į Pildomąją Tarybą tokius S.L.A. narius, kurie priešingi dabartinių S.L.A. ponų pragaištingai politikai. Darbininkų Opozicijos Komitetas pataria visiems nominuoti sekamus ištikimus ir kovingus S.L.A. narius į Pildomąją Tarybą:

Prezidentas—J. GATAVECKAS, S.L.A. 128 kp. narys, Carnegie, Pa.

Vice-prez.—M. MOCKEVIČIUS, S.L.A. 116 kp. narys, Swayersville, Pa.

Sekretorius—J. MILIAUSKAS, S.L.A. 286 kp. narys, McKees Rocks, Pa.

Iždininkas—P. MAŽEIKA, S.L.A. 35 kp. narys, Wilkes-Barre, Pa.

Iždo Globėjai:

J. BACVINKA, S.L.A. 164 kp. narys, Frackville, Pa.

K. ARISONAS, S.L.A. 33 kp. narys, Plains, Pa.

SLA. DARBININKŲ OPOZICIJOS KOMITETAS

P. O. Box 144. McKees Rocks, Pa.

NAUDOKITES PROGA!

Reikalinga dar 100 energingų agentų reprezentacijai Blue Rose Laboratorijos, pardavinėti Rojaus recepto tabletus.

Kam vargintis, dirbant tik dalį laiko, kuomet bedarbės laiku galite pasidaryti kiek pinigų. Šimtai mūsų veiklių agentų pasidaro nuo **$25 iki $50 į savaitę.**

Neleiskite veltui laiko, išpildykite kūponą ir tuojau siųskite mums:

BLUE ROSE LABORATORIES
69 Bond Street
Elizabeth, N. J.

Vardas ....

Antrašas ....

SKAITYKIT IR PLATINKIT "LAISVĘ"

GEORGE NOBILETTI,
Pianistas ir Mokytojas

Mokytojauja nuo 1921 metų. Autorizuotas ir paliūdytas New York Universiteto mokyti piano. Lekcijas duoda studijoje arba mokinių namuose.

STUDIJŲ ANTRAŠAI:

929 BROADWAY
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Pulaski 5-1538

981 BROADAWAY
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Jefferson 3-6993

1763 CROPSEY AVENUE
Tel.: Bensonhurst 6-6631
BROOKLYN, N. Y.

Del sutarties ar pasimatymo su mokytoju NOBILETTI rašykite arba telefonuokite į artimiausią studiją, kurių antrašai augščiau paduoti.

LIETUVIS GRABORIUS

Norintieji geriausio patarnavimo ir už žemą kainą, nuliūdimo valandoje šaukitės pas:

JONĄ PETRUŠKEVIČIŲ
162 Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Residencija: 13 West 3rd Street
Tel.: So. Boston 0304-W

Bell Phone, Poplar 7545

A. F. STANKUS

GRABORIUS-UNDERTAKER

Išbalsamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių. Norintieji geresnio patarnavimo ir už žemą kainą nuliūdimo valandoje šaukitės pas mane. Pas mane galite gauti lotus ant visokių kapinių kuo geriausiose vietose ir už žemą kainą.

1023 Mt. Vernon Street
Philadelphia, Pa.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Pennsylvania ir New Jersey Valstijose

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje, prašau kreipties prie manęs sekančiu antrašu:

1439 SOUTH 2ND STREET
PHILADELPHIA, PA.

Telefonai: Bell — Oregon 5186
Keystone — Main 1417

LIETUVIŠKA-AMERIKONIŠKA TECHNIŠKA AUTOMOBILIŲ MOKYKLA

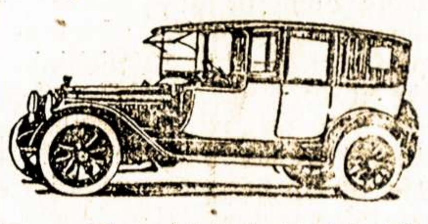

Tapkite šoferiu ar mechaniku. Išmokite šio amato seniausioj ir geriausioj įtaisytoj mokykloj. Vienatinė Lietuviška-Amerikoniška Automobilių Mokykla, kuri turi garadžių ir taisymui dirbtuvę praktiškoms lekcijoms ant visokių rūšių taisymo. Mokiname generaliai visiško perstatymo, carburetor ir visas sistemas elektros pritaisymo prie automobiliaus. Ekspertai instruktoriai. Už pilną mechanikos kursą mokestis labai prieinama, patvarkyta lengvu išmokėjimu.

Pilnas važinėjimo kursas, įimant ir smulkius pataisymus, $25.00. Specialis važinėjimo kursas $10.00. Laisnius gvarantuojame.

Atdara šiokiomis dienomis nuo 9 val. iš ryto iki 9 val. vakare. Sekmadieniais 10 val. ryto iki 2 val. po pietų.

NEW YORK AUTOMOBILE SCHOOL

228—2nd AVENUE, Kampas 14th Street NEW YORK, N. Y.

A. LUTVINAS

Užlaiko LINKSMIAUSIĄ UŽEIGĄ ELIZABETHE

Įvairių karštų gėrimų, ypač kuomet užeisi sušalęs, gausi šiltumos įvalias, taipgi ir gardžių užkandžių.
Turi didelę svetainę, tinkamą baliams, teatrams, vestuvėms, sporto parengimams ir t. t., tik 3 blokai nuo Staen Island Ferry.

A. LUTVINAS

Lutvin's Hall yra plačiai žinoma ne tik Elizabetho, bet ir kitų miesto lietuviams ir svetimtaučiams virš 20 metų. Taip pat laisniuotas Real Estate—pirkimui ir pardavimui namų ir žemių, taipgi įvairių biznių. Mūsų patarnavimas prielankus.

69 S. PARK ST., KAMPAS FRONT STREET, ELIZABETH, N. J.
Tel. Trinity 3-8720

VIENINTĖLĖ AMERIKOJE LIETUVIŲ

AUTOMOBILIŲ TECHNIKOS MOKYKLA

325 E. 14th STREET, Near 1st Avenue NEW YORK CITY

Trumpu laiku išmokiname viską kas link AUTOMOBILIŲ MECHANIZMO. Praktika ant vietos.

Išardymas, sutaisymas, sustatymas, supraat elektriką ir magnetizmą, ir važiavimą, ir pilną automobilio; mokinam dienomis ir vakarais lietuvių ir anglų kalboje. Mokytojais yra žymūs ekspertai—L. TICHNIAVIČIUS, B. J. VAITKUNAS ir kiti. Leidimą (License) ir Diplomą gvarantuojame už mažą užmokestį. Mes padedam kiekvienam prie pirkimo karo. Užsirašymas į mokyklą kiekvieną dieną nuo 9 ryto iki 9-tai valandai vakaro. Nedėlioje nuo 10 ryto iki 2 val. po pietų.

COSMOPOLITAN AUTO SCHOOL

325 E. 14th STREET Near 1st Avenue NEW YORK CITY
Telephone, Algonquin 4-4049

VIETINĖS ŽINIOS

Šį Pirmadienį Demonstruokime prieš Mussolinio Gončą

NEW YORK. — Tūkstančiai italų, amerikonų ir kitų tautų darbininkų demonstruos šį panedėlį prieš Dino Grandį, kruvinojo Italijos Mussolinio pasiuntinį. Sulig paskutinio pranešimo, jis atplauks pirmadienį, 1:30 val. dieną į prieplauką 95, prie West 55th St., New York. Demonstrantai tą poną pasitiks čia pat, išlipant jam iš laivo.

Grandi atvyksta, kad geriau apdirbt planus su prezidentu Hooveriu karui prieš Sovietus. Amerikos valdžia jau kuris laikas daro pastangų, kad sutaikyt kivirčius tarp Italijos ir Francijos ir sudaryt vieną frontą užpuolimui Sovietų Sąjungos.

Klasiniai susipratę darbininkai yra pasiryžę vyti laukan iš šios šalies visus tokius juodus imperialistinius "svečius."

Kairioji Unija Laimėjo Mezgėjų Streiką

BROOKLYN. — H. & M. mezginių dirbtuvė, 210 Varet St., dvi savaitės atgal buvo paskelbus lokautą, tai yra uždarius savo duris visiems darbininkams, kurie nepasidavė algų kapojimams ir sąlygų bloginimams. Darbininkai ir darbininkės, vadovaujami kairiosios Adatos Darbininkų Industrinės Unijos, išėjo streikan ir į dvi savaites laimėjo kovą: privertė bosus sugrąžint visus pirmiau pavarytus darbininkus; pripažint dirbtuvės darbininkų komitetą; lygiai padaryt darbus ir nepaleidinėt darbininkų.

Kompanija mėgino sulaužyt streiką su pagelba gengsterių. Bet per masinius pikietus, prie kurių stambiai prisidėjo Komunistų Partijos nariai, gengsteriai tapo supliekti ir fabrikantai turėjo pasirašyt sutartį su streikieriais. Nuo gengsterių nukentėjo ypač du streiko komiteto nariai, Sam Steinhart ir Hymie Ototski, kurie buvo peiliais subadyti taip, kad turėjo būt nuvežti ligoninėn.

Ruoškitės į Prieškarinę Demonstraciją, Lapkr. 21 d.

NEW YORK.—Milžiniškais žingsniais ateina naujas imperialistinis karas, nukreiptas pirmučiausiai prieš Sovietus. Protestui ir pasipriešinimui prieš-tą karą yra ruošiama didžiulė demonstracija kitą šeštadienį, lapkričio 21 d., Union Square, New Yorke, vidurdienį. Ta demonstracija turi patarnaut, kaipo pareiškimas, jog Amerikos darbininkai yra pasiryžę paskelbti karą prieš savo kapitalistus, jeigu šie paskelbs karą prieš Sovietų Sąjungą.

Komunistų Partijos vietinis distriktas, Darbininkų Ex-Kareivių Sąjunga, Bedarbių Tarybos ir kitos revoliucinės organizacijos šaukia visus darbininkus į tą demonstraciją; o dar ir pirm demonstracijos priimti rezoliucijas dirbtuvėse, Amerikos Darbo Federacijos lokaluose ir "socialistų" vadovaujamose unijose ir kt. prieš imperialistinį karą ir už Sovietų Sąjungos Apgynimą.

Demonstruojant prieš tą karą, bus taipgi padaryta pareiškimai už bedarbių apdraudą, prieš algų kapojimus ir prieš Hooverio vedamą teroro, lynčiavimų ir alkinimo politiką.

JURININKŲ SUKILIMAI

NEW YORK. — Drg. Harry Raymond duos prelekciją apie Anglijos ir Čilės jūrininkų maištus, laisvojoj jūrinių darbininkų salykloj, 140 Broad St., kampas South St., sekmadienį, lapkričio 15 d., 8 val. vakare. Po prelekcijos bus diskusijos.

Kalbės Dr. J. J. Kaškiaučius ir Drg. A. Bimba Trečiadienį

L.D.S. 1-ma kuopa rengia prakalbas seredoje, 18 lapkričio (Nov.), "Laisvės" svetainėje, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N.Y. Pradžia 8-tą val. vakare. Kalbės Dr. J. J. Kaškiaučius ir d. A. Bimba. — Draugai ir draugės, nepraleiskite progos. Visi atsilankykite į šias prakalbas. Dr. J. J. Kaškiaučius kalbės apie darbininkų sveikatą ir kaip ją užlaikyti. Gi draugas A. Bimba pasakys gerą prakalbą apie L. D.S. ir abelnai darbininkų reikalus. Visi dalyvaukite šiose prelekcijose ir prakalbose.

Komisija.

Algų Kapojimas Jūrų Darbininkams

NEW YORK. — Pereitą ketvirtadienį tapo nukapota nuo 10 iki 12 nuošimčių algos jūrininkams Grace, Munson ir Ward laivų kompanijų. Jūrinių Darbininkų Industrinė Unija išleido lapelį, atsišaukdama organizuotis ir kovot prieš uždarbių kirtimus.

Bedarbių Teismas Alkintojams

BROOKLYN . — Public School num. 196 svetainėje, Bushwick ir Meserole St., trečiadienio vakare, lapkričio 18 d., bus bedarbių ir dirbančiųjų mitingas, kaipo teismas prieš kapitalistus, kurie badu marina milionus bedarbių. Liūdininkais ir teisėjais bus patys bedarbiai ir darbininkai, iš kurių susidarys ir džiūrė. Organizacijos, išrinkite po 5 delegatus į šį teismą. Visi ir visos dalyvaukite!

Bedarbių Pašalpa Demokratų Tranam

NEW YORK. — Tyrinėjamoji Seabury'o komisija atrado, kad iš miestinio $10,000,000 bedarbių šelpimo fondo buvo 90 nuošimčių pinigų išmokėta demokratams, pasidavusiems bedarbiais. Staten Islande jau susekta 123 čekiai, sulig kurių buvo išmokėta pinigai būk tai už miestinius darbus tokiems "bedarbiams," kurie turėjo savo namus, biznius, tūkstančius pinigų ir automobilius. Pirm rinkimų, demokratų vadai dalino bedarbiams užsiregistravimo korteles, už kuria partiją jie balsuos; ir pašalpos gavo daugiausia tik tie, kurie pasirašė už demokratus.

Komunistai reikalauja, kad visus bedarbių fondus kontroliuotų ir skirstytų komitetai, išrinkti iš pačių bedarbių ir darbininkų tarpo. Tik tuo būdu tegalima prašalinti šmugelis iš šelpimo fondų.

UŽ JUOSTELĖS NUSMUKIMĄ NUO PETIES KALĖJIMAS MERGAITEI

Jau kelis mėnesius išsėdėjo kalėjime Sylvia Marder, 17 metų mergaitė, kuri vidurvasarį buvo nuteista už šitokį "baisų" prasikaltimą — besėdint jai ant Coney Islando smėlio, nusmuko nuo peties jos "beiding siūto" juostukė. Liko areštuota už "nuogumą." Teisme buvo taip įgąsdinta, kad negalėjo liežuvio apversti pasiteisinimui.

Už tokį juokingai mažą dalykėlį pasiuntė ją kalėjiman teismo ponai, kurie lytiškuose teatruose seilę varvina, stebeilydamiesi į faktinai nuogas mergas.

Pamestas Kūdikis

Bath Beachiuje, prie "eleveiterio" gelžkelio stulpo rado pamestą kūdikį kokio mėnesio amžiaus. Tai, matyt, bedarbės sūnus. Jis paimtas į prieglaudą.

Central Brooklyno Veikimas ir Darbai

Jau gana ilgokas laikas, kai "Laisvėj" nesimato jokios žinios iš mūsų kolonijos, rodos, kad čia jokios gyvybės nėra, kas liečia mūsų darbininkišką veikimą. Vienok taip nėra. Teisybė, negalima daug kuo pasigirti, bet visgi šis tas yra veikiama. Štai 3 d. lapkričio buvo surengta A.L.D.L.D. 24-tos kuopos prakalbos drg. Šolomskui, kurios neblogai pavyko. Publikos, kai del šios kolonijos, buvo vidutiniai, ir aukų padengimui lėšų surinkta arti šešių dolerių.

Lapkričio 9 d. A.L.D.L.D. 24 kp. atlaikė savo mėnesinį susirinkimą. Narių atsilankė tik apie trečdalis, kiek randasi kuopoj, bet susirinkimas buvo gyvas, ir atlikta naudingų darbų. Išrinkta du delegatai į bedarbių konferenciją, kuri įvyks nedėlioj 22 d. lapkričio; išrinkta atstovas dalyvauti Ateivių Teisių Gynimo konferencijose; išrinkta komitetas iš trijų draugų suregistravimui bedarbių ir tvėrimui Bedarbių Tarybos. Aptarus svarbą būsiančio bedarbių maršavimo į Washingtoną gruodžio 7 d., draugai ant vietos suaukavo 2 dol. ir 25 c. Prie kuopos prirašyta du nauji nariai, tai jau, rodos, penketas naujų šiais metais. Dabar kuopa turi užsimokėjusių už šiuos metus 41.

Bloga su Darbais

Su darbais šioj kolonijoj, kaip ir visur kitur, gana bloga. Daug yra bedarbių, o kurie dar ir dirba, tai nusiskundžia, kad darbai mažėja, nekurie tik po tris-keturias dienas savaitėje tegauna išdirbti, ir pačios darbo sąlygos vis blogėja. Arbuckles Bros. cukernė, kuri pereitą vasarą neblogai dirbo, buvo ant dviejų savaičių sustojus. Dabar vėl pradėjo dirbti, bet labai mažai, tik maža dalis darbininkų tedirba. Nors tiesiogiai nuo valandos užmokesčio ir nenumušė, bet sumažino darbo laiką. Naktiniams darbininkams atėmė po 2 val. nuo nakties, o dieniniams—po vieną valandą, taip kad dabar į savaitę uždirbs apie keturis dol. mažiaus. Darbo sąlygos taipgi bus blogesnės, nes darbininkai turės labiaus skubinti.

Kurie ant dokų prie krovimo ir iškrovimo laivų dirba, taipgi labai nusiskundžia. Pirmiau, kurie išdirbdavo veik pilną savaitę, tai dabar džiaugias, kad gauna tris dienas, o kiti gauna tik po vieną arba dvi dienas išdirbti. O skubinimas, tie draugai sako, negalima nei atsitiesti. Kitose dirbtuvėse irgi panašiai. Visur girdi nusiskundimų. Bet nusiskundimais padėties nepataisysi; reikalinga organizuotis į revoliucines darbo unijas, dėtis prie Komunistų Partijos ir kovoti prieš algų kapojimus, už apdraudą bedarbiams ir prieš kapitalistu rengimąsi į karą puolimui Sovietų Sąjungos. Tik organizuotai darbininkai gali sekmingai kovoti už savo būvio pagerinimą.

Cukerninkas.

SAUŽUDĖ UŽTROŠKINO IR TRIS SAVO KŪDIKIUS

SEA CLIFFE, Long Islande, Marė Cainienė, 37 metų amžiaus, namų tepliotojo žmona, gazu užsitroškino save ir sykiu tris kūdikius, nuo pustrečių iki 9 metų amžiaus. Visus negyvus rado vyras, sugrįžęs iš Tepliotojų Unijos suvažiavimo, įvykusio Indianapolyj. Cainienė buvo nervuota ir paskutiniais laikais sakydavo, kad neverta gyventi.

NUTEISĖ TRIS BENAMIUS

Trys benamiai jaunuoliai, J. Desapio, J. Prisamont ir J. Potash, buvo apsigyvenę tuščiame svetimame vasariniame namelyj, 3010 Ocean Parkway. Tapo areštuoti. Coney Islando teismas atrado juos kaltais už "valkatavimą." Už dienos kitos žadėjo paskirt jiem bausmę.

POLICMANO TEISMAS UŽ BJAURŲ KRIMINALIZMĄ

Policmanas J. T. Brady buvo įkalintas, kad areštavo nieku nekaltas moteris ir merginas. Jeigu jos nedavė jam pinigų, tai buvo tempiamos į teismus, sulig neteisingo jo liūdijimo, kaipo "paleistuvės."

Vienas iš prisiekusiųjų teisėjų nesutiko balsuoti, kad policmanas kaltas; todel teismas pakriko. Už mėnesio bus atnaujintas prieš jį teismas.

Nubaustas už Pergreitą Važiavimą Arkliu

BROOKLYN. — Samuel Yankelowitz buvo areštuotas už vijimą savo arklio pergreitai važiuoti. Bridge Plaza teisme jam skyrė arba užsimokėti $5 pabaudos arba dviem dienom eit į kalėjimą. Užsimokėjo penkinę.

ELGETAI NEVALIA KEIKTI

BROOKLYN. — John Miller, 58 metų amžiaus, užkeikė ant poros praeivių, kurie jam nieko nedavė, kaipo išmaldos prašančiam ubagui. Miller nubaustas šešiais mėnesiais kalėjimo. Matomai, jis buvo iš kantrybės išvarytas bedarbis.

REIKALAVIMAI

REIKALINGA jauna mergina prie namų darbo, turinti patyrimo. Freiberger, 826 Crown St., Apt. 9-F, Brooklyn, N. Y. (270-272)

IŠRANDAVOJIMAI

PASIRANDAVOJA 5 kambariai ant antro floro, privatiniam name, yra visi įtaisymai, randa nebrangi. Kreipkitės po No. 263 Humboldt St., arti Maujer St., ant 3 floro, Brooklyn, N. Y.

PASIRANDAVOJA fornišiuotas šviesus kampinis kambarys. Matyt galima bile laiku. Kreipkitės po No. 62 Union Ave., kampas Scholes St., Brooklyn, N. Y. (270-272)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA Lunch Room, geras biznis. Pardavimo priežastį sužinosit ant vietos. Savininką galima matyti nuo 8-nių ryte iki 10 val. vakare. Kreipkitės po No. 991 Flushing Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. Pulaski 5-8836. (269-271)

PARSIDUODA minkštų gėrimų užeiga, lietuviais apgyventoje vietoje, 394 Grand St., Brooklyn, N. Y. Parduodu todel, kad turiu kita biznį. (270-272)

TURIU DAUG FARMŲ ANT PARDAVIMO, VISOKIŲ FARMŲ

Pieno produkcijos farmos ir vištų farmos. Farma 300 akrų, auga visoki javai: Kviečiai, avižos, kornai ir šienas. Visa farmerska mašinerija, 30 karvių, 6 arkliai, 1,000 vištu (daugiau ar mažiau) geroje lokacijoje. **Parsiduoda Pigiai.** Tik pusę kainos tereikalaujama įmokėti.

Kita farma 125 akrai žemės, 18 akrų ganyklos, 7 akrai miško, dvi stubos. 1 stuba 9 kambarių 1 stuba 7 kambarių, 4 arkliai: 9 melžiamos karvės, 1 bulius. 500 vištu, visokie javai ir mašineriia, kaina $12.000, tik nuse tereikalaujama imokėti. — Atsišaukite: P. Filenauski, 111 East Main St., Bound Brook, N. J. (270-272)

NAUDOKITĖS PROGA

Iš priežasties sukaktuvių 70 metų amž. JONAS B. AMBROZAITIS žymiai nupigino Muzikalius Instrumentus visą lapkričio mėnesį. Todel pasinaudokit proga!

560 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

VOKIETYS SPECIALISTAS

Kraujo, odos, šlapinimos ir gimdymo organų

DR. M. FILURIN
215 E. 12th St.
Tarp 2nd ir 3rd Aves
NEW YORKE

Valandos nuo 10 iki 1
Nuo 4 iki 8
Nedėliom nuo 10 iki 2

Odos ligos gydomos su X-ray ir patinusias gyslas įčiūškinimais

KOJŲ SPECIALISTAS

Vokietys daktaras specialistas išgydo įvairias kojų ligas, patinimus, gyslų ir sąnarių įdegimus be operacijos taipgi ir kitas ligas. Kreipkitės pas:

DR. OTTO MEYER
208 West 54th St.
New York City

Valandos paprastomis dienomis nuo 2 iki 6 val. po pietų. Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 11 iki 1 valandos. Sekmadieniais ofisas uždarytas.

LIETUVIS FOTOGRAFAS

Fotografuojam vestuvių, šeimynų ir kitokias grupes; atnaujiname senus ir krajavus; ant pareikalavimo einam į namus fotografuot pagrabus ir šiaip grupes. Mūsų artistiški pozai ir šviesa yra pritaikoma taip, kad fotografija išrodo, kaip gyva.

F. KLASTON'S STUDIO
499 Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.

KRAUJO SPECIALISTAS

Gydau ūmias ir chroniškas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odos.
Padarau ištyrimą kraujo ir šlapumo.

DR. MEER
156 W. 44th St., Room 302
New York, N. Y.
Valandos Priėmimo:
Ryte nuo 10 iki 1, Po pietų nuo 3 iki 9 val. vakare
Sekmadieniais nuo 11 ryto iki 1 po pietų
Telefonas Lackwanna 4-2180

MEDICIN. DAKTARAS S. A ČERNOV

Naujas Antrašas
223 2nd Ave. & 14th St.
Room 15, New York
Gydau įvairias ligas:
Staigias ir chroniškas; Odos ir kraujo; vyrus ir moteris... Padarau išegzaminavimą kraujo ir šlapumo. Esu specialistas chirurgas: ausų, gerklės, nosies ir žinovas akių.
Valandos nuo 10 iki 1
Ir nuo 4 iki 8 val. vakare
Sekmadieniais, nuo 12 iki 3 valandai po pietų
Tel.: Tompkins Square 6-7697

Malonūs Rūkyti!

Gerbiami Gerų Cigarų Mylėtojai!

Kaip Brooklyne, taip ir kituose miestuose, biznio užvedimuose, kur rūkymui medegos yra užlaikomos, visur reikalaukite

Naujokų Cigarų

Petras Naujokas
Savininkas

JONO ARBA PETRO
Kainos po 10c ir 15c
Tai
LIETUVIŲ IŠDIRBYSTĖS CIGARAI

Mūsų išdirbystė savo cigarų gerumu įsigijo populiarišką vardą visoje plačioje Amerikoje. Mes pristatome savo garsiuosius cigarus ne tik į artimesnius miestus, bet ir į tolimesnius. Prisiunčiamee pašta pigiai ir greitai.

P. J. Naujokų Cigarų Dirbtuvė
361 Broadway,
Brooklyn, N. Y.

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)
GRABORIUS
(UNDERTAKER)

(NOTARY PUBLIC)

Patarnauju visiems be skirtumo. Tolumas del manęs skirtumo nedaro. Mano ofisas atdaras dieną ir naktį. Darbą atlieku gerai. Reikale kreipkitės pas mane, o patarnausiu kuogeriausiai.

660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Phone, Stagg 2-5043

LORIMER RESTAURANT

LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rušių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonišku Stilium
SYKĮ ATSILANKĘ PERSITIKRINSIT
Pabandykite!
SAVININKAI MARČIUKAI
417 Lorimer Street, "Laisvės" Name
BROOKLYN, N. Y.

MEDICINOS DAKTARAS
B. BAGDASAROV
200 Second Ave.
Tarpe 12 ir 13 gatvių
GYDAU: KRAUJO IR LYTINIŲ ORGANŲ LIGAS
Valandos, paprastamos dienomis nuo 11 ryto iki 1 po pietų. Vakarais nuo 5 iki 8 val. Sekmadieniais, nuo 11 ryto iki 2 val. po pietų.
Telef., ALGANQUIN 4-8294

Telefonas: Stagg 2-9105
DR. A. PETRIKA
PETRICK
221 S. 4th St.,Brooklyn, N.Y.
X-SPINDULIŲ DIAGNOZA
GAZO ANESTETIKA
VALANDOS:
Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare.
Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

Telephone, Greenpoint 9-2320
J. Garšva Graborius
UNDERTAKER
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Balzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

JONAS STOKES
Fotografas

Šiuomi pranešu savo kostumeriams, kad perkėliau savo studiją naujon vietom, po numeriu **512 Marion St.,** kamp. Broadway, Chauncey Street stotis Brooklyn, N. Y. Naujoj vietoj studija daug geriau įrengta, todel paveikslai padaromi kuopuikiausiai.

JONAS STOKES
512 Marion St., kampas Broadway
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Dickens 2-1182

SKAITYKIT, PLATINKIT "LAISVĘ."

Telephone, Stagg 2-4409
A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(UNDERTAKER)

416 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

ŽODIS NUO DR. MENDLOWITZ

Šiuomi primenu savo draugams, jog aš vis dar praktikuoju savo profesiją.

Pirmiaus antrašas buvo 271 Berry St.
Dabar mano antrašas:

DR. H. MENDLOWITZ

2220 Avenue J, Brooklyn, N. Y.
TEL., MIDWOOD 8-6261

MOT. LAUKUS, Fotografas
214 Bedford Ave., Brooklyn
Tel. Greenpoint 9-7831
Geriausia Studija Brooklyne. Ateikit Persitikrinti

VIDURIAI UŽKIETĖJĘ

Kendrick's Herb Laxative Yra Padaryta iš Grynų Žolių ir Neturi Savyje Jokių Chemikalų

Šiais vaistais neužtrunkia papročio ir atliuosuoja vidurius ir pagelbsti sugrąžint naturalį vidurių malimą. Nereikia virint, o tik sumaišyt su vandeniu ir užgert einant gult. Visiškai nekenksmingas, ir galima duot vaikams, kūdikiams, lygiai kaip ir suaugusiems. Kaina . . . . . 60c., per paštą 65c.

Kundroto aptieka yra didžiausia ir seniausia vaistinė. Mes specialistai sutaisyti daktarų receptus, ir užtikrinam, kad sudėtinės šių receptų dalys, gydytojų užsakymu, yra naujos, tyros ir geriausios.

Mes taip pat turime žolių ir gerą sandėlį gyduolių. Kiekvieną kartą reikalaujant, kreipkitės:

KUNDROTO APTIEKA

P. J. KUNDROTA, Savininkas
229 Bedford Avenue Brooklyn, N. Y.
Kamp. N. 4-tos gatvės Tel., Greenpoint 9-2017-2360-3514

Iškirpkit šį skelbimą ir prisiųskit kartu su užsakymu.